

diologii

Miesięcznik pedagogiczny

Nr 8 (185)
Październik 2014
Szczecin
ISSN 2300-9691

**Bezpieczna
szkoła**

Zdjęcia:
archiwum szkół

**„Dialogi” Miesięcznik
Pedagogiczny**

e-mail:
dialogi@palac.szczecin.pl

Wydawca:

Pałac Młodzieży –
Pomorskie Centrum
Edukacji

Redagują:

Ewa Karasińska
(redaktor naczelna)
Ryszard Goclan
(redaktor techniczny)

Kolegium redakcyjne:

Paweł Bartnik
Katarzyna Fenczak
*Róża Czerniawska-
Karcz*
Bogdan Matlawski
Wiesław Seidler

Zastrzegamy sobie
prawo do skracania,
opracowań,
redagowania
i adiustacji tekstów oraz
zmiany ich tytułów.
Za treść ogłoszeń
odpowiedzialności
nie ponosimy.

Adres redakcji:

Pałac Młodzieży – PCE
al. Piastów 7
70-327 Szczecin
tel. 91 422 52 61
Konto: **PeKaO S.A.**
II O/Szczecin
75124039271111
001006361605

* Zaproszenie

do bezpieczeństwa 4-7

*** Dobre praktyki I LO
w Szczecinie 8-9**

*** „Tydzień Bezpieczeństwa”
w Gimnazjum Nr 5 ..... 10-11**

*** CYBERPRZEMOC –
zajęcia z zakresu bez-
pieczeństwa dziecka 11-12**

*** Bezpieczne zachowanie
w szkole, domu, na ulicy:
zagrożenia,
udzielanie pomocy 13-14**

*** BEZPIECZNY
ŻAGIELEK 15**

W numerze:

*** Bezpieczeństwo
w PP Nr 59 w Szczecinie .. 16-17**

*** „Bezpieczni uczniowie
– spokojni rodzice” 18-21**

*** Bezpieczeństwo
w Gimnazjum Nr 7 ..... 22**

* „Odblaskowe buty” 23

*** „Być bezpiecznym,
to znaczy skutecznym” 24-25**

*** Inicjatywy profilaktyczne
wpływające
na bezpieczeństwo 26**

* „Bezpieczna Jedyńka” 27-29

* Z wiatrem w żaglach 29

*** Mamy mistrza i
wicemistrza świata! 30**

Warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje

Sala do wynajęcia

Pałac Młodzieży oferuje do wynajęcia salę multimedialną na 50 osób. Sala znajduje się w budynku nowej siedziby, przy al. Piastów 7 (centrum Szczecina). Wyposażona jest w nowoczesny sprzęt techniczny, m.in. projektor, rzutnik multimedialny i nagłośnienie w systemie dźwiękowym dolby surround. Można tu zorganizować m.in. warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje. Gwarantujemy pomoc techniczną przy obsłudze.

Warunki wynajmu i terminy rezerwacji – w sekretariacie PM-PCE, tel. 91 422 52 61

18 lat działa Program „Bezpieczna Szkoła”

Zaproszenie do bezpieczeństwa

Marzena Maćkowiak-Pluta

Szkoła to przecież nie tylko lekcje. W jej murach uczniowie spędzają wiele godzin każdego dnia. Należy więc zastanowić się nad tym co zrobić, aby ten czas spędzany był w bezpieczny sposób i w bezpiecznych warunkach. Każdego roku na terenie szkół dochodzi do wielu niebezpiecznych zdarzeń z udziałem dzieci i młodzieży. I chociaż szkoła powinna kojarzyć nam się z miejscem bezpiecznym, miejscem w którym dzieciom nic nie zagraża, to jednak rzeczywistość nie jest tak idealna.

Wszyscy mamy świadomość, że bezpieczna szkoła to nie taka, która jedynie na zewnątrz tworzy wizerunek szkoły bez skazy, bez problemów. Bezpieczna szkoła to szkoła, w której dyrekcja, nauczyciele i uczniowie potrafią zachować się w różnego rodzaju kryzysowych sytuacjach oraz znają obowiązujące procedury prawne. Bezpieczna szkoła to szkoła, która potrafi w przypadku zdiagnozowania problemu współpracować z różnymi instytucjami i placówkami zewnętrznymi, nie ukrywając trudnej sytuacji, lecz starając się ją jak najszybciej rozwiązać.

Chcąc inspirować szkoły do dbania o bezpieczeństwo Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie organizuje kolejną edycję Programu „Bezpieczna Szkoła” – konkursu-programu dla wszystkich placówek oświatowych województwa zachodniopomorskiego, w którym nagradzane są ciekawe pomysły wpływające na poprawę bezpieczeństwa na ich terenie. Konkurs jest swego rodzaju formą giełdy pomysłów profilaktycznych i rozwiązań praktycznych, które w konsekwencji stają się inspiracją do wykorzystania przez inne placówki. Jako, że działania profilaktyczne w szkołach są stałym elementem współpracy szkół z lokalną Policją, konkurs jest także formą docenienia nietłatwej przecież pracy zarówno nauczycieli jak i policjantów.

Celem inicjatywy jest propagowanie zasad bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych oraz wyróżnienie i promowanie innowacyjnych działań profilaktycznych. Z dumą można stwierdzić, że z roku na rok grono bezpiecznych szkół w naszym województwie zwiększa się. Pojawiają się wciąż nowe pomysły i to nie tylko takie, które wymagają dużych nakładów finansowych, lecz przede wszystkim rozwiązania oryginalne, niedrogie i zapewniające bezpieczniejsze warunki dzieciom w szkołach. Na szczęście takich pomysłów stale przybywa. Także ostatni

Twoja szkoła bierze udział w Programie, który

- Inspiruje** do realizowania ciekawych i projektów profilaktycznych w Twojej szkole
- Umożliwia** nauczycielom udział w „Policynym Studium Bezpieczeństwa”
- Pomaga** zorganizować ciekawe szkolenie rady pedagogicznej
- Doradza** rodzicom jak zadbać o bezpieczeństwo swoich dzieci
- Daje** szkołom możliwość wygrania ciekawych nagród

Szczegółowe informacje o programie znajdziesz na stronach internetowych organizatora: Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie

www.szczecin.kwp.gov.pl

Projekt sfinansowany z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego

Wspólnie zadbajmy o bezpieczeństwo w Twojej szkole

rok szkolny zaowocował nowymi pomysłami i inicjatywami w obszarze bezpieczeństwa.

W ostatniej edycji nagrodzonymi pomysłami w obszarze bezpieczeństwa w szkole mogą się pochwalić między innymi:

Zespół Szkół w Pelczycach, który zrealizował w programie „Bezpieczna Szkoła” inicjatywę poświęconą bezpieczeństwu dzieci i młodzieży w internecie. Wiele szkół zrealizowało inicjatywy mające na celu edukację w obszarze zagrożeń płynących z korzystania z Internetu. Ta szkoła postawiła jednak na indywidualizację problemu i przekazanie rzetelnych informacji w zakresie zagrożeń, które zdiagnozowała poprzez skrupulatne badania w każdej z klas. Przez cały rok szkolny zwalczano cyberzagrożenia poprzez liczne konkursy drobne inicjatywy a także szkolenia. Tym co wyróżniało tą szkołę wśród innych poruszających podobny problem był fakt dostosowania treści edukacyjnych do konkretnych odbiorców swojej pracy profilaktycznej. Ze względu na wiek, stopień zdiagnozowanych zagrożeń a także świadomości dzieci i młodzieży w szkole tak prowadzono zajęcia edukacyjne aby odpowiadały one potrzebom konkretnych grup i klas. Uczniowie uczestniczyli w spotkaniach edukujących mających na celu przygotowanie ich do odpowiedzialnego korzystania z sieci, rodzice odbyli cykl zajęć w trakcie których poznawali najczęstsze możliwości łamania prawa w Internecie przez

osoby młode ale również mogli zdobyć informacje na temat różnych możliwości, które Internet daje w edukacji i rozwoju ich podopiecznych. Dodatkowym elementem wyróżniających te działania profilaktyczne był fakt nawiązania współpracy z Fundacją Dzieci Niczyje, sprowadzenie do szkoły wiele ciekawych materiałów i publikacji, które bez wątpienia wzbogaciły wiedzę uczestników projektu a także umożliwienie udziału uczniom w specjalnie przygotowanych zajęciach uczących bezpieczeństwa w Internecie w formie e-learningu. To wszystko sprawiło że aktywność tej placówki oświatowej w obszarze bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w internecie nie może pozostać niezauważone.

Publiczne Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Kamieniu Pomorskim podjęło swoją profilaktyczną aktywność w edukacji w obszarze odpowiedzialności prawnej swoich podopiecznych i odpowiedzialności rodziców za czyny osób, którymi się opiekują. Temat bardzo często realizowany przez policjantów na spotkaniach profilaktycznych, pogadankach oraz różnego rodzaju szkoleniach prowadzonych w placówkach oświatowych. Bardzo cieszy to, że ta szkoła nie ograniczyła się do zaproszenia policjanta a wymyśliła sposób jak w ciekawej i interesującej formie przekazać te ważne z punktu widzenia wieku dorastania treści. Lekcja bezpieczeństwa „Czerwony kapturek”, która poprzez formę teatralną uczyła jak powinniśmy postępować i jakich wyborów dokonywać aby spotykały nas wyłącznie pozytywne konsekwencje, z pewnością działała na wyobraźnię uczestników spotkań uczestników, którymi nie byli wyłącznie uczniowie tej szkoły. W spektaklu, lekcji oraz towarzyszących im wydarzeniach wzięły udział dzieci i młodzież, rodzice oraz nauczyciele. Tym co wyróżniało ten projekt był fakt, że szkoła nie zakończyła realizowanej inicjatywy wyłącznie swojej placówce. W związku z tym, że uczniowie tak pozytywnie odebrali przygotowane w pomysłowy sposób treści związane z ich bezpieczeństwem, postanowiono projekt rozszerzyć i zaprosić do współpracy wszystkie placówki oświatowe w Kamieniu Pomorskim. Jak pokazuje przykład tej szkoły nawet najbardziej oczywiste działania profilaktyczne potraktowane z pomysłem mogą zainteresować szerokie grono odbiorców.

Szkoła Podstawowa Nr 3 w Stargardzie Szczecińskim skupiła się w tym roku na podstawowych umiejętnościach i wartościach, które powodują że stajemy się ludźmi odpowiedzialnymi, szanującymi prawa innych. Inicjatywa pod tytułem „Parasol wartości” miała na celu uświadomienie uczniom tych wartości, które na co dzień powodują że stajemy się ludźmi prawnymi, którzy nigdy nie będą krzywdzili innych osób, ludźmi którzy postępują uczciwie, są koleżeńscy i starają się zawsze postępować odpowiedzialnie

z szacunkiem dla innych. Edukacja tych wartości i poszanowanie prawa nie jest taka prosta. W tej szkole postawiono na konsekwencję i podzielono je na okres sześciu lat nauki w szkole podstawowej. Każdy rok ma przybliżyć uczniom dwie kolejne cechy, które w konsekwencji mają kształtować w nich świadomego własnych wyborów młodego człowieka. Rok uczciwości i koleżeńkości zaowocował więc serią wielu wartościowych inicjatyw w trakcie których młodzi ludzie poznawali znaczenie tych słów i starali się ich teorii wpajać każdego dnia w praktykę codzienności. Inicjatywa ta jest cenną nauką dla nas wszystkich. Bo nie da się nauczyć kogoś poszanowania prawa i własnego bezpieczeństwa jeśli wcześniej nie nauczy się go społecznie akceptowanych wartości i moralnego zachowania. Z dużym zainteresowaniem czekamy na kolejne lata edukacji w tej szkole, w której wspierając rolę wychowawczą rodziców rozpięto nad uczniami szczególnie parasol edukacji w obszarze podstawowych zasad i wartości.

Zespół Szkół w Szczecinku im. Jana III Sobieskiego zaproponował w edukacji w obszarze bezpieczeństwa dotarcie do nastolatków z wiedzą w zakresie świadomości prawnej, unikania uzależnień, poszanowanie godności i praw innego człowieka poprzez przyjrzenie się własnej osobie i swoich kompleksów. Zdaniem szkoły to właśnie one często powodują to, że stajemy się agresywni, łamiemy prawo, stosujemy przemoc wobec innych lub sięgamy po narkotyki bo nie potrafimy zaakceptować samych siebie. Ten złożony problem jest z pewnością bardzo często widziany przez nauczycieli ze względu na wiek dorastania każdego młodego człowieka. W bardzo pomysłowy sposób autorzy tej inicjatywy połączyli z bezpieczeństwem takie tematy jak własna samoocena, estetyka, zdrowy styl życia czy kultura osobista. Każdą z tych cech w obrazowy sposób dotykały spotkania ze specjalistami, dyskusje młodzieżowego klubu filmowego oraz systematyczna komunikacja z rodzicem aby zarówno szkoła jak i opiekunowie mogli konsekwentnie pracować z młodym człowiekiem. To nowatorskie podejście do bezpieczeństwa poprzez świadomość samego siebie i tego co sobą reprezentujemy z pewnością zasłużyło na uznanie.

Szkoła Podstawowa Nr 23 w Szczecinie, w tej szkole skutecznie = bezpiecznie.

Taki właśnie projekt profilaktyczny postanowiła wdrożyć ta placówka oświatowa. Praktyczne podejście do nauki bezpieczeństwa, poprzez zdobywanie kolejnych umiejętności z pewnością sprawiło że uczniowie tej szkoły poradzą sobie w różnych sytuacjach. W każdej szkole uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. W tej szkole postanowiono, że tego typu umiejętności po-

winy być przekazywane w taki sposób aby jak najmniej odzwierciedlały sytuacje, w których dzieci i młodzież będzie musiała z tych umiejętności skorzystać. Prowadzono więc zajęcia na basenie podczas lekcji ratownictwa wodnego, w ośrodku żeglarskim, w klasach w których uczestnicy szkolenia mieli improwizować sytuacje zagrożenia w domu oraz na ulicy w trakcie symulowanego wypadku drogowego. W tym wszystkim bardzo istotne było też to, że w ramach tego projektu szkoła postawiła również na integrację dzieci młodszych ze starszymi, łamanie barier wzajemnej niechęci i do stereotypów. Starsi uczniowie opiekowali się młodszymi i pomagali w trudniejszych czynnościach i zadaniach.

Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Szczecinie to szkoła, która bardzo dobrze wie, że jednym z najważniejszych zadań w profilaktyce jest kształtowanie wrażliwości i empatii młodego człowieka. Pomoc dzieciom w innych szkołach szczecińskich w odrabianiu lekcji, wiele zbiórek pieniężnych na rzecz potrzebujących osób, charytatywne koncerty, festyny oraz opieka nad osobami, które jej najbardziej potrzebują to tylko niektóre z inicjatyw projektu nazwanego „człowiek człowiekowi człowiekiem”. Młodzieżowy wolontariat w tej szkole bardzo aktywnie angażuje się w szereg inicjatyw, które nie są wyłącznie ważne dla uczniów szkoły ale również dla mieszkańców całego miasta. Miło widzieć, że młodzież tej szkoły dostrzega wokół siebie ludzi, którym może pomóc i co ważniejsze nie mija ich obojętnie tylko swoją aktywnością i zaangażowaniem może zawstydzić niejednego dorosłego. Przy tym jak sami mówią czują się wspaniale mogą powiedzieć, że dzięki nim ktoś kolejny raz się uśmiechnął. We współczesnym świecie wspaniale wiedzieć, że jest młodzież, która nie poddaje się ogólnej znieczulicy i reaguje na krzywdę drugiego człowieka.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drawsku Pomorskim w tym roku szkolnym skupił swoją aktywność profilaktyczną na problemie nietrzeźwych kierowców i pobudzaniu wyobraźni młodzieży jako przyszłych kierowców w zakresie skutków korzystania ze środków psychoaktywnych. Szkoła postanowiła zrealizować ten projekt poprzez zaproszenie innych szkół do swego przeglądu artystycznych form profilaktycznych. Edukacja poprzez teatr z pewnością w pomysłowy sposób porusza ważne dla nas wszystkich zagadnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym i zagrożenia jakim są nietrzeźwi kierowcy. Projekt został uzupełniony o spotkania, między innymi, z terapeutami, którzy dzieląc się swoim doświadczeniem uzupełnili projekt o fachową wiedzę dotyczącą uzależnień i sposobom im przeciwdziałania.

Szkoła Podstawowa Nr 3 w Nowogardzie postawiła również na temat ważny z punktu widzenia wszystkich mieszkańców swojej miejscowości czyli bezpie-

czeństwo w ruchu drogowym. Inicjatywa nazwana „jestem bezpieczny na drodze i w domu” miała nauczyć najmłodszych w jaki sposób unikać zagrożeń lub w jaki sposób pomóc innym w niebezpieczeństwie. W pomysłowy sposób poprzez zorganizowanie wieloetapowej gry międzyszkolnej zaproszono do tego projektu inne placówki oświatowe z terenu Nowogardu, aby poprzez zabawę edukacyjną uczyć bezpieczeństwa. Zaangażowanych siedem szkół, kilkuetapowa gra ucząca bezpieczeństwa oraz młodzieżowa klasa policyjna w roli arbitrów, to w wszystko zrobiło na nas wielkie wrażenie. Wiedza na temat bezpieczeństwa podana w taki wyjątkowy sposób z pewnością zostanie zapamiętana przez wszystkie dzieci biorące udział w projekcie.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Chojnie zrealizował projekt, który każdego roku realizuje każda placówka oświatowa, ewakuację szkoły z powodu zagrożenia pożarowego. Dlaczego więc ta placówka została wyróżniona w programie „Bezpieczna Szkoła”? Dlatego że inicjatywę, która realizowana jest w taki sam sposób przez wszystkie szkoły potraktowała niestandardowo w sposób, który pokazuje realne zagrożenie i dostarcza umiejętności poradzenia sobie z zagrożeniem. Bardzo aktywna współpraca z Państwową Strażą Pożarną zaowocowała zorganizowaniem szeregu działań, które miały w trakcie przeprowadzonej ewakuacji pokazać uczniom, że pożar jest dużym zagrożeniem a odpowiednia wiedza może uratować nam życie. Stworzenie realnych sytuacji, kontakt z ogniem, zadymione pomieszczenia, sytuacja kiedy komuś trzeba udzielić pierwszej pomocy w stresującej i niebezpiecznej chwili z pewnością działały na wyobraźnię młodzieży. Dodatkowym i wartościowym elementem było zarejestrowanie wszystkich zachowań i umiejętności, aby potem pod czujnym okiem strażaków omówić je krok po kroku i przeanalizować zaistniałe błędy lub pochwalić poprawne zachowania. Młodzież tej szkoły z pewnością będzie sobie potrafiła poradzić z takimi niebezpieczeństwami, bo szkoła zadbała aby doświadczyła ich w sytuacjach kontrolowanych przez specjalistów, pod czujnym okiem nauczycieli.

Zespół Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich w Kołobrzegu podobnie jak ZSP w Chojnie podszedł niestandardowo do zagrożeń pożarowych i niebezpieczeństw zagrożenia życia i zdrowia. Ta szkoła postanowiła jednak nauczyć swoich podopiecznych radzenia sobie z takimi sytuacjami w różnych pomieszczeniach i sytuacjach, które w przyszłości uczniowie mogą spotkać na swojej zawodowej drodze. Szkoła zamieniła się w hotel, w którym wybuchł pożar. Klasy stały się pokojami hotelowymi, korytarze holami a wejście zamieniono w recepcję hotelową. W hotelu

przebywali różni goście, obcokrajowcy, ludzie wielu kultur i wyznań. Każdy miał swoje zadanie, każdy musiał wcielić się w przypisaną mu rolę, aby w pełni odegrać sytuację w jakiej potencjalnie może się znaleźć. Pod czujnym okiem specjalistów w rolę straży pożarnej weszli również uczniowie szkoły aby zobaczyć jaka to ciężka i odpowiedzialna praca. Ten specyficzny teatr wielu aktorów był wielkim wydarzeniem w szkole. Wydarzeniem, które pokazało że w sytuacji zagrożenia nie możemy poddać się panice a w związku z powierzona nam funkcją możemy być odpowiedzialni za bezpieczeństwo wielu osób. Jak widać zwykła ewakuacja i ćwiczenia pożarowe mogą być bardzo ciekawe.

Publiczne Gimnazjum w Marianowie to szkoła, w której od wielu lat mobilizuje się uczniów do samodzielnego myślenia o bezpieczeństwie. Poprzez inspirację nauczycieli i wychowawców młodzież samodzielnie przystępuje do inicjatyw związanych z ich osobistym bezpieczeństwem. Tak było również i w tym roku. Samorząd szkolny zaangażował się w edukację w obszarze odpowiedzialności prawnej swoich kolegów i koleżanek. Szereg inicjatyw takich jak konkursy na najciekawszą lekcję o bezpieczeństwie, najbardziej interesująca prezentacje edukacyjną, konkurs na plakat edukacyjny oraz na najciekawszy projekt materiałów edukacyjnych z pewnością pobudzały do myślenia i inspirowały młodzież do twórczego podejścia w zakresie treści związanych z bezpieczeństwem. Kodeks bezpieczeństwa stworzony w tej szkole był efektem tych działań. Efektem były również bardzo ciekawe publikacje i materiały, które w konsekwencji młodzież pod opieką swoich wychowawców przekazywała mieszkańcom swojej miejscowości przekonując ich w ten sposób, że życie z poszanowaniem zasad prawa się naprawdę opłaca.

Szkoła Podstawowa w Marianowie podobnie jak starsi koledzy, uczniowie tej szkoły postanowili przestrzegać zasad prawa i świadomie dokonywać wyborów.

W myśl hasła nieznanomość prawa nie zwalnia z odpowiedzialności, uczniowie stworzyli szkolny kodeks bezpieczeństwa, z którym zapoznano wszystkich w szkole i jako swoisty akt prawny został wprowadzony w życie. Kodeks, który może się kojarzyć z różnymi zakazami lub nakazami tak naprawdę bardzo często wywołuje uśmiech na twarzach dzieci. Bo czy znak nakazu uśmiechu zrobiony w sposób zabawny i ciekawy wywoła smutek? Lub czy znak informujący o tym, że w tym miejscu w szkole warto zwolnić i nie biegać bo kilkoro dzieci się tu wyrzuciło, nie podziela na wyobraźnię? Z pewnością tak. W szkole pojawiło się szereg różnych oznakowań ostrzeżeń i informacji o zasadach bezpieczeństwa. Niektóre w sposób dosłowny i poważny mówią o zagrożeniach, inne

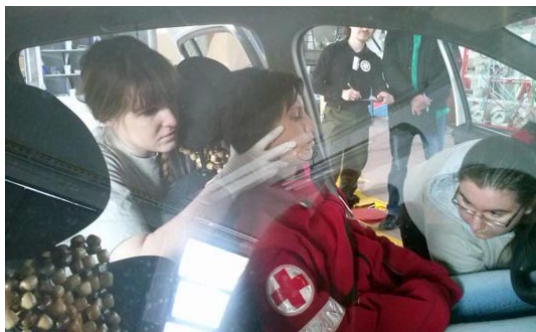
pobudzają wyobraźnię a jeszcze inne wywołują uśmiech i rozładowują napięcie i agresję. Są oczywiście strażnicy kodeksu, którzy pilnują porządku w szkole, i nie są to nauczyciele. Uczniowie pilnują aby kodeks był szanowany bo to oni sami go opracowali.

Szkoła Podstawowa w Strachocinie postanowiła ułożyć wiele propozycji na spędzenie czasu wolnego, ponieważ zdaniem szkoły to nuda bardzo często prowokuje młodego człowieka do nieodpowiedzialnego zachowania. W związku z tym, aby wyeliminować agresję wśród dzieci i młodzieży szkoła zaproponowała serie ciekawej aktywności w trakcie projektu nazwanego „fajna przerwa aktywuje, niejednego naładuje”. Bogactwo propozycji i możliwości integracji dzieci spowodowały, że dzisiaj nikt nie myśli o tym, aby się bić lub popychać i prowokować niebezpieczne sytuacje w tej szkole. Dzieci biorą udział w zajęciach muzycznych, grają w gry planszowe, tworzą niesamowite rękodzieła a także, jeżeli potrzebują odpoczynku i wytężenia mogą spędzić chwilę w kąciку czy z ciekawą książką lub komiksem. Wszystko to ma na celu również rozwijanie nowych zainteresowań i sprawdzenie swoich umiejętności po to aby mieć szansę odkrycia tego w czym naprawdę jesteśmy dobrzy a jednocześnie pokazanie, że praca w grupie rodzi przyjaźnię i zniechęca do agresji i przemocy.

Szkoła Podstawowa Nr 18 w Szczecinie w tym roku szkolnym postanowiła zaangażować się w zagadnienia związane z przemocą w sporcie. Nauka bezpieczeństwa poprzez udział w imprezach sportowych z pewnością kształtuje świadomość zarówno przyszłych sportowców jak i przyszłych kibiców, którzy nie będą traktowali np. stadionu piłkarskiego jako miejsca pełnego przemocy i agresji. Do współpracy zaproszono siedem innych placówek oświatowych i przez cały rok prowadzono cykliczne zajęcia mające na celu kształtowanie młodych, odpowiedzialnych, kibiców. Etyka młodego kibica, świadomość zakazów i obowiązków wynikających z potrzeb bezpieczeństwa są w tej szkole wszystkim uczniom świetnie znane. Podsumowujący całoroczną edukację sportowy memoriał był świetną okazją do rywalizacji i pokazania zasad bezpiecznego kibicowania i udziału w imprezach masowych. Takich kibiców życzymy wszystkim sportowcom.

Wszystkie placówki, które chcą korzystać z powyższych doświadczeń i pragną zaangażować się we współpracę w programie „Bezpieczna Szkoła” z Policją Zachodniopomorską, zapraszam do kontaktu z Wydziałem Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie i zapoznania się ze szczegółowym regulaminem programu na stronie internetowej www.szczecin.policja.gov.pl

nadkom. Marzena Maćkowiak-Pluta
ekspert Wydziału Prewencji KWP w Szczecinie

Dobre praktyki I LO w Szczecinie

W I Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczecinie bezpieczeństwo uczniów jest równie istotne, jak wysokie wyniki w nauce. Poniższy artykuł pokaże, jak realizowane jest bezpieczeństwo na terenie naszej placówki. Przedstawiamy także wybrane projekty edukacyjne, realizowane wspólnie z policją, strażą, innymi instytucjami wspierającymi szkołę lub organizacjami pozarządowymi. Wspominamy o autorskich programach nauczycieli związanych z tematem, realizowanych na terenie szkoły. Nie unikamy odpowiedzi na pytanie, co sprawia nam najwięcej problemów, co należałoby zmienić.

W I LO od wielu lat z powodzeniem funkcjonuje Komisja Wychowawcza, której celem jest stworzenie uczniom takich warunków, aby podczas trzyletniej nauki w szkole mogli osiągnąć pełnię swego rozwoju osobistego. Dyrekcji oraz wychowawcom i nauczycielom I LO szczególnie zależy na kształceniu wytrwałości w osiąganiu celów związanych z własnym rozwojem, ale także na uświadamianiu zagrożeń, jakie niesie rozwój technologii medialnych. W tym celu szkoła nieustannie zabiega o włączanie rodziców w proces edukacji i wychowania poprzez aktywną współpracę ze szkołą. Nie bez znaczenia w codziennym funkcjonowaniu szkoły okazuje się także konieczność kształcenia zasad kultury w określonych miejscach i sytuacjach.

Każdy wychowawca klasy pierwszej jest zobowiązany do opracowania „Planu Pracy Wychowawczej”, skorelowanego z „Programem Wychowawczym i Profilaktycznym Szkoły”. Tego typu programy zawierają zróżnicowane treści, np.: kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, budowanie świadomości przynależności do grupy rówieśniczej, efektywne sposoby uczenia się, wypracowanie umiejętności pokonywania stresu.

Realizacja tak sformułowanych celów odbywa się podczas godzin wychowawczych, spotkań z pedagogiem lub psychologiem. Wybrane działy programu włączane są do ścieżek przedmiotowych. Ważnym nurtem jest oddziaływanie na rodziców (tzw. pedagogizacja), prowadzona przez nauczycieli lub specjalistów. Ponadto, uczniowie pod kierunkiem nauczycieli biorą udział w konkursach i projektach promujących zdrowie (np. Ogólnopolski Konkurs Transplantologiczny „Przeszczep sobie zdrowie”, objęty patronatem m.in. przez Ministra Zdrowia, Bartosza Arłukowicza).

I LO posiada również autorski „Program Współpracy z Rodzicami i I LO w Szczecinie”, opracowany przez wicedyrektor ds. wychowawczych, p. A. Marsulę, we współpracy z wicedyrektorem ds. dydaktycznych, p. W. Dydo oraz nauczycielkami języka polskiego (pp. A. Kondracką-Zielińską i A. Piekarą). Program ten nakierowany jest na aktywną współpracę z rodzicami, a przede wszystkim na budowanie sprzyjającej atmosfery w relacjach nauczyciel – uczeń – rodzic.

Dla rodziców uczniów I LO organizowane są spotkania z psychologiem na temat problemów związanych z okresem dojrzewania czy zagrożeń związanych z funkcjonowaniem ich dzieci we współczesnym świecie (np. internet, używki). W celu usprawnienia przepływu informacji dotyczących sytuacji opiekuńczo-wychowawczej uczniów wicedyrektor

Drużyna I LO w XXI Rejonowych Mistrzostwach Pierwszej Pomocy z nauczycielem opiekunem – p. Konradem Makuchem.

ds. wychowawczych powołała koordynatorów (na każdym poziomie klas jest to jedna osoba). Systematycznie realizowana sprawozdawczość pomaga w uchwyceniu momentu, w którym u danego ucznia rozpoczynają się problemy z nauką, frekwencją, funkcjonowaniem w grupie.

Jakie działania podjęto w I LO, aby zapewnić uczniom bezpieczeństwo? Po pierwsze: monitoring. Ponadto: zakaz opuszczania szkoły podczas trwania zajęć oraz przerw lekcyjnych (pilnują tego dyżurujący nauczyciele oraz pozostali pracownicy szkoły). Co więcej, uczniowie mają możliwość wyboru udziału w lekcjach religii lub etyki oraz lekcjach wychowania do życia w rodzinie (również wybór uczniów/rodziców). Ponadto, uczniowie naszej szkoły nie mają w swoim planie tygodniowych zajęć tzw. „okienek” – lekcje zaczynają się na ogół o 8.00 (sporadycznie 7.10), a kończą o 16.05.

Nie bez znaczenia jest również współpraca I LO z instytucjami wspierającymi szkołę, jak Sanepid, Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony im. Marii Skłodowskiej-Curie przy ul. Arkońskiej. Współpraca z wymienionymi instytucjami jest nie do przecenienia. O profilaktyce raka szyjki macicy i piersi uczniowie dowiedzieli się podczas konferencji naukowych prowadzonych przez prof. dra hab., kierownika Zakładu Patomorfologii, byłego rektora PAM - p. Wenancjusza Domagałę. Temat profilaktyki uzależnień realizuje się w szkole dzięki spotkaniom z przedstawicielami Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie. Odbyły się zajęcia warsztatowe w ramach wychowania komunikacyjnego na temat wpływu alkoholu na prowadzenie pojazdów. Staramy się również zapanować nad stresem naszych podopiecznych, a służą temu spotkania w klasach z przedstawicielami Polskiego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej. O profilaktyce HIV/AIDS młodzież do-

wiedziała się podczas konferencji „Młodzi wobec HIV”, zorganizowanej w naszej szkole, we współpracy ze szpitalem SPWSZ przy ul Arkońskiej.

W I LO, podobnie jak w innych szkołach, problem stanowi frekwencja. Dlatego każdy wychowawca klasy jest zobligowany do systematycznego składania comiesięcznych sprawozdań na temat sytuacji opiekuńczo-wychowawczej podopiecznych, co pozwala wcześniej zdiagnozować trudności.

Nasza młodzież bierze udział w konkursach tematycznie związanych z opisaną w tym artykule tematyką. Po raz kolejny uczniowie przystąpią do wojewódzkiego konkursu „Profilaktyka Oczami Młodzieży”, poświęconego propagowaniu idei bezpieczeństwa, postrzeganego przez pryzmat doświadczeń/opinii młodego człowieka. Projekt organizowany jest przez Policję Zachodniopomorską, wspólnie z Fundacją „Razem Bezpieczniej”. Przy współpracy z Ko-

Laureaci i finaliści konkursu „Przeszczep sobie zdrowie” wraz z Dyrektorem I LO – p. Ewą Budziach, wizytatorem ZKO ds. ewaluacji, p. Jarosławem Ryhanczem oraz ordynatorem oddziału chorób wewnętrznych i diabetologii SPWSZ przy ul Arkońskiej, dr n. med. Mariuszem Pietrzakiem.

misariatem Policji Szczecin – Śródmieście przeprowadziliśmy ankietę dotyczącą bezpieczeństwa uczniów w szkole i wokół niej. Ewaluacja ankiety wykazała, że uczniowie w szkole czują się bezpiecznie. Natomiast istnieje zagrożenie bezpieczeństwa wokół szkoły.

Młodzież I LO bierze udział w tak różnych inicjatywach, że nie sposób wybrać te najważniejsze.

Bezpieczeństwo naszych uczniów nie jest dane raz na zawsze, stąd opisane w artykule inicjatywy i nieustanna troska, by zapewnić każdemu uczniowi poczucie bezpieczeństwa, nawet jeśli on sam zakłada, że poniekąd ograniczamy jego swobodę.

Anna Marsula

– wicedyrektor I LO w Szczecinie, pedagog,
filolog języka rosyjskiego

Anna Kondracka-Zielińska

– dyplomowany nauczyciel języka polskiego w
I LO w Szczecinie, dr n. humanistycznych

„Tydzień Bezpieczeństwa” w Gimnazjum Nr 5

Wiele miejsca w mediach, szczególnie w ostatnich latach, poświęca się tematyce bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Niemal każdego tygodnia otrzymujemy informacje o aktach przemocy, której sprawcami są młodzi ludzie. Do przemocy dochodzi w różnym środowisku: na podwórku, w domu, w szkole. Z wielu względów przemoc doświadczana w szkole ma bardziej publiczny charakter niż ta domowa. Niewątpliwie wszystkie te zdarzenia powinny być motorem napędowym dla nauczycieli i pedagogów, aby planować skuteczne sposoby przeciwdziałania wszelkiej przemocy i dbać o jak najlepsze poczucie bezpieczeństwa wśród młodzieży.

W naszej szkole również zrodził się pomysł zorganizowania dla uczniów „edukacji inaczej”, której celem będzie zapewnienie młodym ludziom szeroko rozumianego bezpieczeństwa. W 2009 r. pełniąc funkcję pedagoga szkolnego przeprowadziłam wśród uczniów anonimową ankietę, w której oceniali subiektywne poczucie bezpieczeństwa w szkole. Analizując wyniki tej ankiety, postanowiłam do rozmowy o szeroko rozumianym bezpieczeństwie zaprosić nie tylko uczniów, nauczycieli i rodziców ale również ekspertów od profilaktyki i przeciwdziałania przemocy. Chciałam, aby tradycją naszej szkoły a zarazem cyklicznym działaniem stały się spotkania, rozmowy, warsztaty z zaproszonymi gośćmi, które trwać będą nie jeden dzień ale cały tydzień. I tak powstał pomysł zorganizowania „Tygodnia Bezpieczeństwa”.

Od sześciu lat organizuję w Gimnazjum Nr 5 im. Komisji Edukacji Narodowej „Tydzień Bezpieczeństwa”. Akcją objęci są wszyscy uczniowie szkoły.

Na każdy dzień zaplanowane są inne zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa. Zajęcia prowadzone są przez ekspertów zajmujących się daną tematyką. W każdym spotkaniu uczestniczą redaktorzy gazetki szkolnej, którzy po zakończonej akcji piszą artykuły. Szkolne koło teatralne przygotowuje przedstawienie związane z tematyką bezpieczeństwa i wystawia je na podsumowaniu całej akcji, a przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego promują akcję poprzez przygotowanie i rozwieszanie plakatów na temat przeciwdziałania przemocy.

Tematyka spotkań jest bardzo różna, nie ogranicza się tylko do środowiska szkolnego i przeciwdziałania przemocy. Poruszamy tematy, których młodzież wstydzi się lub nie potrafi rozmawiać z dorosłymi. Do tej pory udało nam się zrealizować następujące zagadnienia:

– „Trzeźwa młodość – jasna przyszłość” – profilaktyka antyalkoholowa. Zajęcia prowadzone były przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Policji.

– „Cyberprzemoc – Cybermobbing” – przemoc z użyciem nowoczesnej technologii, w tym telefonu komórkowego i komputera. Zajęcia prowadzone przy współpracy Straży Miejskiej.

– „Bądź sobą bez chemicznych wsporników” – warsztaty psychoedukacyjne prowadzone przez terapeutów uzależnień i animatorów profilaktyki „Monar”.

– „Pierwsza pomoc przedmedyczna” – warsztaty przeprowadzili pracownicy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Gimnazjaliści mieli okazję poznać profesjonalny sprzęt ratunkowy.

– „Dziękuję, nie palę” – profilaktyka antynikotynowa prowadzona przez Straż Miejską.

– „Odpowiedzialność prawna nieletnich” – zajęcia uświadamiające młodzieży odpowiedzialność prawną związaną z wiekiem, prawa i obowiązki w świetle obowiązującego prawa, prowadzone przez inspektora ds. nieletnich z IV Komisarjatu Policji.

– „Handel ludźmi jako współczesna forma niewolnictwa” – spotkanie miało charakter edukacyjno-informacyjny i prowadzone było przez Straż Miejską i Policję.

– „Zagrożenia związane z ruchem drogowym” – prowadzone przez pracowników Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego. Zajęcia na symulatorze jazdy jednośladem przeprowadzili policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego.

– „Przeciwdziałamy przemocy” – warsztaty prowadzone przez pedagoga szkolnego.

– „Mapa niebezpiecznych miejsc w szkole” – tworzymy mapę, na której zaznaczamy najbardziej niebezpieczne miejsca w szkole (wypadki, wymuszenia, pobicia, wyzwiska itp.) – pedagog szkolny.

– „Zrób coś dla siebie i pomóż innym” – wolontariat. Spotkanie młodzieży z przedstawicielami Stowarzyszenia Polites.

– „Jak poradzić sobie ze stresem” – spotkanie z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

– „Profilaktyka raka piersi” – warsztaty dla dziewcząt, na których uczyły się jak prawidłowo wykonywać samobadanie piersi z wykorzystaniem fantomu. Prowadziła je przedstawicielka firmy Johnson&Johnson.

„Tydzień Bezpieczeństwa” w naszym gimnazjum jest już tradycją i zawsze cieszy się wielkim zainteresowaniem. W organizację akcji zaangażowana jest cała społeczność szkolna. Co roku odwiedzają nas również lokalne media, które promują naszą akcję na łamach swoich gazet. Całe przedsięwzięcie ma na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz świadomości uczniów o istniejących zagrożeniach. Pragniemy również wykształcić w młodzieży odruch zwracania się o pomoc do odpowiednich instytucji w przypadku wystąpienia jakiegokolwiek zagrożenia.

Kamila Kuniszewska
– pedagoga GM Nr 5

CYBERPRZEMOC – zajęcia z zakresu bezpieczeństwa dziecka OSM I st. w Szczecinie

Internet, uważany jest za jedno z największych osiągnięć współczesnego człowieka, jest naszym „oknem na świat”. Mamy świadomość, że daje nam możliwość rozwoju, pogłębiania wiedzy, wymiany myśli. Dla niektórych może być jednak narzędziem do łamania prawa, popełniania przestępstw, niosącym różnego rodzaju zagrożenia. Szczególnie mocno narażone na nie są dzieci i młodzież.

Obserwując zachowania dzieci i problemy, które pojawiają się w ostatnich latach podczas korzystania z Internetu, zaangażowaliśmy się w działania na rzecz podniesienia bezpieczeństwa dziecka w sieci. W ramach dodatkowego zadania w konkursie zajęliśmy się zjawiskiem **Cyberprzemocy**. Naszym celem było podniesienie świadomości dzieci, uwrażliwienie uczniów na specyfikę zjawiska cyberprzemocy, omówienie zasad bezpiecznego korzystania z Sieci oraz reagowania w sytuacjach cyberprzemocy. Co robić, żeby nie zostać jej ofiarą?

Jak korzystać z Internetu, żeby nie krzywdzić innych?

W klasach IV-VI panie ze **Straży Miejskiej** za pomocą prezentowanego filmu edukacyjnego, omówiły problemy wynikające z nadużywania gier komputerowych, Internetu oraz telefonów komórkowych.

Wychowawcy oraz **pedagog szkolny** na godzinach wychowawczych utrwaliли z uczniami zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, komunikatorów, bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych typu telefon komórkowy. Wiedzę uczniów poszerzyła nauczycielka informatyki, która przeprowadziła podczas zajęć lekcyjnych z informatyki wśród wszystkich uczniów szkoły zajęcia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

Przygotowano gazetki informacyjne, zarówno dla dzieci, jak i ich rodziców, umieszczono informacje na stronie internetowej szkoły.

Wychowawcy **na zebraniach** z rodzicami wręczyli broszury edukacyjne.

Cyberprzemoc:

- * nękanie, straszenie, szantażowanie w sieci,
- * rejestrowanie niechcianych filmów i zdjęć,
- * publikowanie w Internecie lub przy użyciu telefonu komórkowego ośmieszających zdjęć, filmów i informacji,
- * podszywanie się w sieci pod inną osobę.

Cyberprzemoc dotyczy zazwyczaj dzieci i młodzieży stając się nową odmianą problemu przemocy rówieśniczej.

Cyberprzemoc może przytrafić się KAŻDEMU, również Twojemu dziecku.

Dziecko, które staje się ofiarą cyberprzemocy, często czuje się osamotnione i bezradne wobec działań swoich rówieśników. Często boi się i wstydy tego, co mu się przytrafiło. Nie potrafi sobie poradzić z nową, trudną sytuacją i silnymi emocjami, które temu towarzyszą.

Dziecku, które doświadczyło cyberprzemocy, bardzo potrzebna jest pomoc ze strony dorosłych.

Co możesz zrobić?

1. Porozmawiaj z dzieckiem i dowiedz się, co się dzieje. Postaraj się zdobyć jak najwięcej informacji na temat jego problemu. Postaraj się dowiedzieć, kim jest sprawca – Twoje dziecko może tego nie wiedzieć. Wspólnie zastanówcie się, co można zrobić w tej sytuacji. Poszukaj psychologicznej pomocy dla dziecka.

2. Skontaktuj się z profesjonalistami - możesz potrzebować wsparcia psychologa i pomocy prawnika. Pomocy możesz szukać u konsultantów Helpline.org.pl (tel. 0 800 100 100).

3. Zabezpiecz dowody cyberprzemocy. Zachowaj wszystkie wiadomości, treści (filmy, zdjęcia, sms-y, komentarze) i informacje dotyczące sprawy.

4. Skontaktuj się ze szkołą. Wspólnie z pedagogiem, dyrektorem szkoły spróbujcie ustalić możliwości działania.

Co możesz zrobić,

by przeciwdziałać cyberprzemocy?

Rozmawiaj z dzieckiem na temat cyberprzemocy. Poinformuj je o tym, jak unikać takich sytuacji oraz jak ewentualnie na nie reagować. Przekaż dziecku, by nigdy nie krzywdziło swoich rówieśników w sieci oraz żeby nie pozostawało obojętne wobec krzywdy innych i zawsze zgłaszało dorosłym zaobserwowane przypadki cyberprzemocy.

Jak możesz zarejestrować dowody cyberprzemocy?

* Telefon komórkowy – nie kasuj wiadomości, zapisuj wszystkie, zarówno tekstowe, jak i nagrane na pocztę głosową w pamięci telefonu;

* Komunikatory – niektóre serwisy pozwalają na zapisywanie rozmów; możesz również np. skopiować rozmowę, wkleić do dokumentu Word (lub innego edytora tekstu), zapisać i wydrukować;

* Strony serwisów społecznościowych, www - aby zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij jednocześnie klawisze Control i Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w dokumencie Word;

* Czat – podobnie jak w przypadku stron www, jeśli chcesz zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij klawisze Control i Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w dokumencie Word, możesz też po prostu wydrukować interesującą cię stronę;

* E-mail – wydrukuj wiadomość, prześlij ją do wychowawcy lub pedagoga, który zajmuje się ustaleniem okoliczności zajścia, zachowanie całości wiadomości, a nie tylko samego tekstu.

Co może pomóc w identyfikacji sprawcy?

1. Świadkowie – inni uczniowie odwiedzający „obrazliwie” strony mogą posiadać informacje na temat ich autora, mogą też zidentyfikować numer telefonu komórkowego sprawcy, jeśli nie jest on zastrzeżony.

2. Kontakt z dostawcą usługi internetowej – może on nie tylko zablokować konto agresora lub usunąć szkodliwe treści, ale także podać dane sprawcy cyberprzemocy. Dane takie nie mogą być jednak udostępniane osobom prywatnym. Aby je pozyskać, konieczny jest kontakt z policją.

3. Kontakt z operatorem sieci komórkowej w przypadku, gdy numer telefonu sprawcy jest zastrzeżony – może on podjąć kroki w kierunku ustalenia sprawcy, jeśli otrzyma dane o dacie i godzinie rozmowy.

Serwisy internetowe przedstawiające problem cyberprzemocy oraz zagadnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie:

* Helpline.org.pl działa w dni powszednie w godzinach od 11 do 16. Kontakt z konsultantami jest możliwy:

* pod bezpłatnym numerem telefonu **0 800 100 100**,

* za pośrednictwem livechatu z poziomu strony

www.helpline.org.pl,

• za pomocą e-maila helpline@helpline.org.pl.

• www.dzieckowsieci.pl

• www.saferinternet.pl

• www.sieciaki.pl

• www.cyberprzemoc.pl

• www.dyzurnet.pl

Ponadto zaproszono rodziców i nauczycieli na dodatkowe spotkanie z przedstawicielem **Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie**. Podczas godzinnego spotkania z dorosłymi policjantka mówiła czym jest zjawisko CYBERPRZEMOCY. Przedstawiła jej formy, wyniki badań w tym zakresie oraz wspomniała o odpowiedzialności karnej osób łamiących prawo. Szeroko został omówiony problem uzależnienia od Internetu oraz sposoby przeciwdziałania i unikania zagrożeń tego typu.

Na zajęciach informatyki dzieci z klas I-III wykonały ćwiczenia związane z użytkowaniem Internetu, stron internetowych. Dzięki poprawnemu wykonaniu ćwiczeń, mogły uzyskać dostęp do tzw. regulaminu Bezpieczne używanie Internetu.

W wielu klasach na zajęciach zintegrowanych przeprowadzono rozmowy o szkodliwości zbyt długiego i częstego korzystania z komputerów. Przedstawiono też scenki, które obrazowały niebezpieczeństwo poznawania kogoś przez komunikatory typu gg, skype czy strony facebook, nasza – klasa.

Katarzyna Wiercińska

– pedagog szkolny OSM I st. w Szczecinie

Bezpieczne zachowanie w szkole, domu, na ulicy: zagrożenia, udzielanie pomocy

„*Nauczmy nasze dzieci bezpieczeństwa w ruchu drogowym*” to temat spotkania, które poprowadzili specjaliści z **Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego** w Szczecinie. Działania profilaktyczne miały na celu poprawę bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym. Każdy pierwszoklasista, który brał w nich udział, miał możliwość zapoznania się z zasadami „bezpiecznego pieszo”. Na zajęciach zwracano szczególną uwagę na nieprawidłowości dotyczące zachowań pieszych podczas przekraczania jezdni. Przypomniano o bezpieczeństwie najmłodszych poprzez szczegółowe omawianie przewożenia w samochodzie dzieci do 12 roku życia i nie przekraczających 150 cm wzrostu, w specjalnych fotelikach lub podstawkach ochronnych. Zwrócono również uwagę na poprawę bezpieczeństwa poprzez zwiększenie widoczności na drodze, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. Przypomniano, że używanie elementów odblaskowych lub noszenie jasnej odzieży przyczynia się do poprawy naszego bezpieczeństwa. Poprzez tego typu akcje kształtujemy właściwe zachowania dziecka na drodze.

W trosce o bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, uczniowie klas pierwszych otrzymali od **policejantów z Komendy Miejskiej Policji Śródmieście „Elementarz zasad bezpieczeństwa”**. Ostrzegano najmłodszych przed zagrożeniami, z jakimi mogą spotkać się podczas powrotu ze szkoły do domu - głównie w ruchu drogowym, ale również na placu zabaw podczas wypoczynku, wskazując na konieczność słuchania się opiekunów. Uczyły się, że nie należy nawiązywać kontaktu z nieznanym, jak powinny zachować się przed wejściem na tzw. „zebrę”. Gryfuś – bohater elementarza jest przewodnikiem dziecka, którego zadaniem jest wypełnienie krzyżówek, rebusów, utrwalenie zdobytej wiedzy za pomocą książeczki.

Do działań profilaktycznych włączyła się aktywnie także nasza **pielęgniarka szkolna**.

Najmłodszy uczniowie zerówek obejrżeli film pt. „*W co się bawić?*”, zrealizowany przez Fundację Pogotowie Teatralne. Dzieci zostały **zapoznane z profilaktyką oparzeń**, otrzymały kolorowanki z krótkimi informacjami na temat udzielania pierwszej pomocy w takich przypadkach. Zerówki gościły również panie ze Straży Miejskiej, które poprowadziły spotkanie pt. „*Mój przyjaciel Reks – bezpieczeństwo dziecka w kontakcie z psem*”.

Wspólnie z **pedagogiem szkolnym**, przeprowadziły w grupach zerowych, klasach pierwszych, drugich i trzecich **zajęcia dotyczące bezpieczeństwa w szkole, w domu, na ulicy, w galeriach handlowych i festynach**. Uczniowie poznali lub przypomnieli sobie, jak należy zachowywać się w różnych trudnych sytuacjach tj. sam w domu, gdy obcy puka do drzwi, bezpieczne zachowanie podczas przerw w szkole, jak należy zareagować, gdy ktoś nas zaczepia na ulicy, co ma zrobić dziecko, gdy zgubi się w galerii handlowej lub na festynie. Uczniowie dowiedzieli się w jaki sposób należy udzielić osobom poszkodowanym pierwszej pomocy. W wielu klasach przeprowadzono praktyczne ćwiczenia z udzielania pierwszej pomocy „*ABC pierwszej pomocy*”.

Ponadto w każdej klasie uczniowie otrzymali kolorowanki, karty pracy na których podane były ogólne zasady bezpieczeństwa w domu, w szkole na podwórku i na ulicy. Plakaty z zasadami zabawy powieszono w każdej sali lekcyjnej. Maluchy mogły korzystać z atrap telefonów komórkowych, by ćwiczyć korzystanie z numerów alarmowych. Przygotowano gazetki ściennie dla dzieci oraz ulotkę dla rodziców.

Wychowawcy na swoich lekcjach wykorzystywali również teksty z literatury dla dzieci. Przykładem tu może być **czytanie i analizowanie książki Grzegorza Kasdepke „Ostrożnie! Wszystko co powinno wiedzieć dziecko, żeby mogło bezpiecznie bawić się w domu”**. Podczas wyjść klas poza teren

szkoły wychowawcy na bieżąco przypominali zasady przechodzenia przez jezdnię, poruszania się po chodnikach, właściwego zachowania się w środkach komunikacji miejskiej.

W ramach przeciwdziałania wypadkom w okresie świąteczno-noworocznym pedagog zorganizowała spotkanie uczniów klas czwartych, piątych i szósty z **funkcjonariuszkami Straży Miejskiej**. Temat – „*Galanteria pirotechniczna*”. Panie omówiły związane z tym fakty i mity, rodzaje środków dostępnych na rynku polskim, zagrożenia, zapobieganie wypadkom oraz skutki prawne ich stosowania. W klasach młodszych ten temat z dziećmi omawiali wychowawcy.

W klasach IV-VI wychowawcy w celu uświadczenia i przypominania uczniom, które z ich zachowań są niewłaściwe i stwarzają zagrożenie, przeprowadzili zajęcia nt. „*Bezpiecznego zachowania w szkole, w domu, na ulicy*”. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w zajęciach. Potrafili wskazywać i rozpoznawać zachowania niepożądane, wyciągać wnioski z dyskusji, szukać rozwiązań w sytuacjach trudnych i zagrażających zdrowiu i życiu. Dzieci znają numery telefonów alarmowych, a o innych możliwościach pomocy doinformowali ich wychowawcy.

W ostatnich dniach lutego oprócz naszych „maluchów”, także uczniowie

klas starszych mogli przypomnieć sobie i przećwiczyć **zasady pierwszej pomocy**. Wszyscy z ciekawością wysłuchali informacji o których mówiły **strażniczki szkolne Straży Miasta**. Następnie z uśmiechem na twarzy chętnie ćwiczyli swoje umiejętności. Zachowanie się w miejscu wypadku, czy wezwanie pomocy nie powinno już stanowić problemu dla żadnego dziecka.

Pamiętając o *bezpieczeństwie dzieci w czasie ferii zimowych* wychowawcy klas przeprowadzili pogadanki na ten temat. Uczniowie mogli poszerzyć swoje wiadomości i je utrwalić czytając informacje na gazetkach ściennych. Do zadania chętnie włączyły się panie ze świetlicy szkolnej oraz samorząd uczniowski.

Na zakończenie realizacji zadania ogłosiliśmy **konkurs plastyczny** dla uczniów pod hasłem „*Bądź bezpieczny*”.

Dzieci chętnie przynosiły swoje rysunki, dotyczące tematyki bezpieczeństwa. Komisja wyłoniła

zwycięzców konkursu. Zastosowano następujące kryteria oceny prac plastycznych : oceniano charakter pracy, pomysłowość kompozycji, jasne przesłanie tematyczne, oryginalność i estetykę wykonania prac. Wyróżniono wiele prac, dzieci otrzymały upominki i dyplomy.

Do inicjatywy włączono również pracowników obsługi szkoły.

Procedury bezpieczeństwa przyjęte w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I stopnia w Szczecinie dotyczą przebywania osób postronnych na terenie szkoły. Każda osoba wchodząca do budynku, a niebędąca jej pracownikiem ma obowiązek wpisania się do zeszytu oraz poinformowania w jakim celu wchodzi. Na czas pobytu w placówce otrzymuje stosowny identyfikator. W celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki budynek (oba partery) oraz teren szkolny jest pod nadzorem kamer CCTV. Ponadto, pracownicy obsługi sprząając korytarze i toalety w trakcie lekcji w miarę możliwości bezpośrednio kontrolują teren i tzw. zakamarki szkoły. Plac zabaw z którego korzystają nasi najmłodszy uczniowie jest ogrodzony i dozorowany. Miało to duży wpływ na poprawę bezpieczeństwa dzieci i pracowników szkoły.

Celem realizacji powyższych zagadnień było uświadomienie uczniom, które z ich zachowań i zachowań innych osób, są niewłaściwe i stwarzają zagrożenie. Pogadanki, prezentacje multimedialne oraz działania praktyczne miały ukazać i uświadomić uczniom, jak należy unikać tych zagrożeń oraz jak im przeciwdziałać. Podczas omawiania tych problemów wspólnie też szukaliśmy sposobów poprawy bezpieczeństwa nie tylko w szkole, ale i w domu, na podwórku, placu zabaw, w sklepach czy podczas imprez plenerowych

Katarzyna Wiercińska

– *podagog szkolny OSM I st. w Szczecinie*

BEZPIECZNY ŻAGIELEK

W programie wychowawczym naszego przedszkola bardzo ważne miejsce zajmują działania, które skupiają się wokół szeroko pojętego bezpieczeństwa.

Główne cele koncentrują się wokół dwóch działań:

1. Poznawanie i przestrzeganie zasad ruchu drogowego warunkujących bezpieczeństwo własne i innych.

2. Wdrażanie do rozpoznawania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu oraz wyrabianie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Szczególnie ważnym przedsięwzięciem, w którym nasze przedszkole wzięło czynny udział jest projekt realizowany przy pomocy Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie pt. „Bezpieczny Przedszkolak”. Dzięki temu projektowi dzieci poszerzyły swoje wiadomości z zakresu:

* **bezpieczeństwa podczas zabaw w domu, na powietrzu, w przedszkolu oraz w wodzie;**

* **zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i ich przestrzegania;**

* **zasad bezpiecznego korzystania z kąpielisk i innych rozrywek związanych z wodą;**

* **bezpieczeństwa w kontakcie z urządzeniami elektrycznymi i mechanicznymi, nieznanymi przedmiotami czy substancjami;**

* **uświadamiania dzieciom, czym grozi zabawa m.in. zapalkami, opakowaniami szklanymi, ostrymi przedmiotami;**

* **zachowania się w typowej sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;**

* **unikania zagrożeń.**

Dzieci podczas zajęć i zabaw uczyły się w jaki sposób mogą być bezpieczne nie tylko na drodze, ale również w domu i przedszkolu. Tematy zajęć rozwijały zainteresowania i wiedzę dzieci i pozwoliły zdobyć następujące umiejętności:

1. Dziecko zna i stosuje podstawowe zasady ruchu drogowego.

2. Przestrzega zakazu zabaw w pobliżu tras komunikacyjnych, zbiorników wodnych itp.

3. Rozumie zakaz spożywania nieznanymi owoców, roślin, grzybów, pokarmów (np. słodczy) nieznanego pochodzenia (np. znalezionych).

4. Przestrzega zasad dotyczących niebezpiecznych zabaw (zapalkami i innymi niebezpiecznymi przedmiotami, w niedozwolonych miejscach).

5. Rozumie zakaz zbliżania się do nieznanymi zwierząt.

6. Stosuje zasadę ograniczonego zaufania wobec osób nieznanymi i niepokojących zachowań dorosłych wobec dzieci (zły dotyk).

7. Nabywa umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu.

8. Przestrzega przyjętych norm i zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas zajęć i zabaw w sali i na terenie przedszkolnym.

9. Zna cechy charakterystyczne munduru policyjnego, strażackiego i wie, jakich akcesoriów używają oraz postrzega ich jako przyjaciół, osób godnych zaufania.

Projekt ten zakończył się konkursem plastycznym, w którym nasze przedszkole zajęło zaszczytne II miejsce oraz uzyskaniem certyfikatu dla placówki.

Wieloletnią współpracę z funkcjonariuszami policji oraz straży miejskiej rozszerzyliśmy o zajęcia z pracownikami Centrum Żeglarskiego, którzy przeprowadzili warsztaty dotyczące bezpieczeństwa podczas zabaw nad wodą.

Atrakcyjne zajęcia wzbogacone o zdobywanie nowych, „morskich” umiejętności zyskały niezwykle zainteresowanie wśród naszych przedszkolaków.

Dzięki zaangażowaniu rodziców nasze dzieci miały możliwość zapoznania się z pracą ratownika medycznego, który przeprowadził pogadankę dotyczącą skutecznego wzywania pomocy. Każdy maluch przeprowadził „rozmowę telefoniczną”, w której zwrócono szczególną uwagę na najważniejsze informacje, które powinny być przekazane podczas wzywania pomocy.

Współpraca z policją pozwoliła nam również na przeprowadzenie w Żagielku „kursu i egzaminu” na MINI KARTĘ ROWEROWĄ. Podczas tego przedsięwzięcia dzieci poznały ogólne zasady ruchu drogowego oraz zdobyły umiejętności pozwalające im na bezpieczną jazdę rowerem.

Oprócz działań skierowanych bezpośrednio na dzieci w naszym przedszkolu stosowana jest profilaktyka oraz wszelkie środki, które mają zapewnić najwyższej klasy bezpieczeństwo. Obiekt przedszkola w całości zabezpiecza ogrodzenie. System monitoringu pozwala na bieżąco kontrolować teren przed oraz za budynkiem (w tym drzwi główne, taras, bramkę wejściową oraz ogród). Wejście do przedszkola możliwe jest tylko na podstawie imiennych elektronicznych czytników. Poza tym w naszym przedszkolu obowiązuje stały dyżur przy drzwiach wejściowych, który jest pełniony przez pracowników obsługi. Dzięki kameralnej, rodzinnej atmosferze, która panuje w naszej placówce, każdy opiekun jest znany i rozpoznawany.

Zarówno projekt „Bezpieczny Przedszkolak”, jak i każde inne działania prowadzone w naszym przedszkolu odbijają się szerokim echem wśród obecnych przedszkolaków, jak i absolwentów, którzy opuścili już mury „Żagielka”. Z pełną odpowiedzialnością możemy stwierdzić, że nasi podopieczni mają bogaty zasób informacji dotyczących bezpieczeństwa i związanych z nim zachowań i procedur. Życzymy sobie, aby każdy kolejny rok był rokiem bezpiecznym, zarówno dla nas, jaki i dla naszych przedszkolaków i ich bliskich.

Karolina Gruba

Bezpieczeństwo w Przedszkolu Publicznym Nr 59 w Szczecinie

W Przedszkolu Publicznym Nr 59 w Szczecinie do zagadnienia bezpieczeństwa przywiązujemy szczególną uwagę. Wszystkie stosowane środki i rozwiązania mają podwyższyć jego poziom, a także zapobiegać ewentualnym wypadkom.

1. Drzwi wejściowe do przedszkola są zabezpieczone kodem umieszczonym poza zasięgiem ręki dzieci. Dzięki temu na teren przedszkola nie mogą wejść osoby nieuprawnione.

2. Aby wyjść z przedszkola należy zwolnić blokadę zamka przyciskiem umieszczonym poza zasięgiem ręki dziecka.

3. Wyjście z przedszkola na plac zabaw jest zabezpieczone drzwiami zamykanymi na klucz. Klucz znajduje się w miejscu niedostępnym dla dzieci.

4. Plac zabaw jest w całości ogrodzony, bramka wyjściowa posiada zabezpieczenie w postaci blokady i łańcucha. Zapobiega to samowolnemu opuszczeniu terenu przez dzieci.

5. W roku szkolnym 2013/2014 Przedszkole Publiczne Nr 59 w Szczecinie przystąpiło do programu **Bezpieczny przedszkolak – świadomy maluch**. Organizatorem I edycji programu była Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie. Partnerem organizatora w realizacji programu był Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. Program skierowany został do dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie województwa zachodniopomorskiego. Rodzice zostali poinformowani o przystąpieniu do pro-

gramu poprzez stronę internetową przedszkola oraz tablicę informacyjną w holu przedszkola. Wzięli także czynny udział w działaniach przedszkola, mających na celu propagowanie szeroko rozumianego bezpieczeństwa dzieci, zarówno w placówce jak i poza nią.

Cele ogólne:

- * nabywanie umiejętności bezpiecznego i właściwego zachowywania się w przedszkolu i poza nim,
- * kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo,
- * kształtowanie nawyków zachowania bezpiecznego przedszkolaka w sytuacjach trudnych – przygotowanie go w tym zakresie do podjęcia roli ucznia.

Cele szczegółowe:

- * wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w przedszkolu,
- * rozbudzanie zainteresowań bezpieczeństwem i kulturą ruchu drogowego,
- * doskonalenie orientacji przestrzennej, kształcenie spostrzegania wzrokowo – słuchowego i wyobraźni przestrzenno – czasowej, sprawności psychomotorycznej, uwagi, przewidywania następstw określonych skutków swoich działań,
- * kształtowanie umiejętności rozpoznawania sprzętu i przedmiotów bezpiecznych i niebezpiecznych oraz umiejętności właściwego posługiwania się nimi,
- * kształtowanie pojęcia „obcy”, uświadomienie dzieciom zagrożenia ze strony nieznanymi,
- * przekazanie podstawowych informacji na temat obchodzenia się z lekarstwami,
- * wdrażanie do zdrowego trybu życia,
- * poznanie podstawowych zasad postępowania podczas zaistniałego niebezpieczeństwa (pożaru, wypadku drogowego itp.).

W ramach realizacji założeń programu przez Przedszkole Publiczne Nr 59 w Szczecinie podjęte zostały następujące działania:

– Wizyta przedstawicieli Policji z okazji obchodów Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka – październik 2013. Tematem spotkania było bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz unikanie zachowań ryzykownych.

– Wizyta przedstawicieli Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego – październik 2013. Tematem spotkania było bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, w tym znajomość zasad poruszania się po drogach oraz umiejętność reakcji na sygnały świetlne.

– Wizyta przedstawicieli Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami wraz z psami towarzyszącymi – październik 2013. Tematem spotkania było bezpieczeństwo w kontaktach ze zwierzętami i zapobieganie zachowaniom ryzykownym a także

umiejętność ochrony przed atakiem i pogryzieniem ze strony psa.

– Wizyta Żołnierza Polskich Sił Powietrznych (w ramach współpracy z rodzicami) – październik 2013. Tematem spotkania było bezpieczeństwo na lotnisku oraz podczas lotu samolotem.

– Wizyta przedstawicieli Straży Miejskiej (w ramach współpracy z rodzicami) – listopad 2013. Tematem spotkania było bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, a także znajomość telefonów alarmowych oraz nauka radzenia sobie w sytuacjach stwarzających zagrożenie – zagubienie, propozycje ze strony osób nieznanych.

– Wizyta lekarza (w ramach współpracy z rodzicami) – listopad 2013. Tematem spotkania była profilaktyka chorób zakaźnych, zasady zdrowego odżywiania (piramida żywieniowa) oraz ostrożne zachowanie wobec substancji o nieznanym działaniu i pochodzeniu (leki, poczęstunek od osób nieznanych).

– Wizyta przedstawicieli Policji (w ramach programu Bezpieczny przedszkolak – świadomy maluch) – styczeń 2014. W trakcie spotkania z przedszkolakami omawiane i przedstawiane zostały kwestie dotyczące bezpieczeństwa w obszarze:

* „ja jako świadomy maluch” – wiem kiedy i jak wezwać pomoc oraz skupiając się na właściwych zachowaniach w kontakcie z osobą obcą, w kontakcie z bezpiecznym psem;

* „ja jako najmłodszy uczestnik ruchu drogowego” – bezpieczny pieszy, pasażer, rowerzysta.

* W trakcie spotkań dzieci otrzymały także materiały dotyczące bezpieczeństwa dzieci w wieku przedszkolnym – specjalnie opracowane zeszyty, zakładki, odbłaski.

– Wizyta u stomatologa (w ramach współpracy z rodzicami) – luty 2014. Celem wizyty było wdrażanie zasad higieny oraz zdrowego odżywiania.

– Wizyta radiologa (w ramach współpracy z rodzicami) – luty 2014. Tematem spotkania było zapoznanie dzieci z układem kostno-szkieletowym człowieka oraz profilaktyka urazów.

– Wizyta przedstawicieli Straży Pożarnej (w ramach współpracy z rodzicami) – marzec 2014. Tematem spotkania była profilaktyka pożarów, sposoby radzenia sobie z razie pożaru (w tym telefony alarmowe) oraz zachowanie bezpieczeństwa własnego w razie pożaru.

Ponadto, nauczyciele w grupach realizowali zajęcia, podczas których omawiane były zasady bezpieczeństwa w sieci, ochrona danych osobowych, właściwe zachowania w wypadku napadu, kradzieży, zapraszania przez osoby nieznane do samochodu, na spacer itp., bezpieczeństwa dziecka pozostającego samodzielnie w domu.

W bieżącym roku szkolnym Przedszkole Publiczne Nr 59 w Szczecinie przystąpiło do drugiej edycji programu Bezpieczny Przedszkolak, którego założeniem jest dostrzeżenie i docenienie ciekawej inicjatywy profilaktycznej zrealizowanej przez placówkę przedszkolną w obszarze bezpieczeństwa w roku szkolnym 2014/2015. Celem programu jest zainspirowanie placówek przedszkolnych do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa i wzbogacania świadomości ich podopiecznych w tej tematyce. Jest on jednocześnie sposobem na przedstawienie pomysłów profilaktycznych i rozwiązań praktycznych, które mają szansę stworzyć swoistą bazę informacji do wykorzystania przez inne placówki.

Dorota Falkowska

– nauczyciel PP 59 w Szczecinie

W Szkole Podstawowej Nr 56 w Szczecinie

„Bezpieczni uczniowie – spokojni rodzice”

Potrzeba ukierunkowania edukacji najmłodszych w zakresie przeciwdziałania niebezpieczeństwom i unikania niebezpiecznych sytuacji oraz przygotowania dzieci do odpowiedniego zachowania w sytuacjach trudnych, stała się przyczyną podjęcia działań związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem. Inspiracją do opracowania ich w formie programu pn. „*Bezpieczni uczniowie – spokojni rodzice*” było uczestnictwo przedstawicieli Policji i Straży Miejskiej w popularyzatorskich spotkaniach z dziećmi prowadzonych w naszej placówce oraz ogłoszony przez Ministerstwo Oświaty rok 2012/2013 jako „Rok bezpiecznej szkoły”.

Powstało narzędzie, przygotowane przez nauczycieli przy fachowej pomocy Policji, które przewiduje ukierunkowanie i wyposażenie nauczycieli naszej szkoły w odpowiednie materiały do prowadzenia zajęć w klasach 0-VI.

Działania mają charakter profilaktyczny, ich celem jest uświadomienie uczniom zagrożeń codziennego życia, nabycie przez nich wiedzy i umiejętności, wypracowanie oraz utrwalanie zachowań i postaw, które mogą skutecznie zwiększać bezpieczeństwo w szkole i poza nią.

Tematyka obejmuje treści związane z bezpieczeństwem dzieci w różnych sytuacjach, jest przedsięwzięciem długofalowym, dającym możliwości modyfikacji i wielokrotnego wykorzystywania na zajęciach. Działania te uzupełniają szkolny program wychowawczy, są dostosowane do potrzeb naszego środowiska, bazują na możliwościach rozwojowych uczniów, odpowiadają na realne problemy i zagrożenia związane z bezpieczeństwem.

Cel główny:

Kształcenie dzieci w szkole podstawowej obejmuje różne dziedziny wychowania, mające za cel nadrzędny wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia. Jedną z wielu powinności nauczyciela jest przygotowanie do bezpiecznego, zdrowego i kulturalnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Działania szkoły w tym zakresie (cele szczegółowe):

- wdrażanie do przestrzegania ogólnych zasad bezpieczeństwa;
- przyswajanie wiedzy o tym, co sprzyja i zagraża zdrowiu fizycznemu, umysłowemu i psychicznemu;
- zapoznanie dzieci z ich najbliższym środowiskiem;
- poznanie warunków przemieszczania się między domem i szkołą;
- doskonalenie orientacji przestrzennej;
- wdrażanie do zdyscyplinowania i utrwalania prawidłowych nawyków zachowań na drodze, w środkach komunikacji;
- wyrabianie samodzielności, umiejętności współdziałania, stosowania przyjętych społecznie i akceptowanych norm postępowania;
- kształtowanie postawy życzliwości wobec innych i odpowiedzialności za własne postępowanie;
- poznanie najważniejszych przepisów ruchu drogowego dotyczących pieszych, pasażerów, rowerzystów i ruchu rowerów;
- wychowanie świadomego i niezagrażającego sobie i innym uczestnika ruchu drogowego;
- wyrabianie nawyku właściwego zachowania się w trudnych sytuacjach;
- rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów;
- rozpowszechnianie prawdziwych i rzetelnych informacji o zjawiskach, których profilaktyka dotyczy;
- kształtowania umiejętności interpersonalnych;
- umożliwiania wczesnego rozpoznawania, diagnozowania zagrożeń oraz rozwijania strategii przeciwdziałania;
- kształcenia umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;
- kształcenia umiejętności właściwych postaw w przypadku zagrożeń cywilizacyjnych (pożary, kradzieże, wymuszenia);
- przygotowania do właściwego korzystania z internetu.

Przewidywane sposoby i formy realizacji podejmowanych działań:

- propagowanie zasad bezpieczeństwa, zdrowego stylu życia wśród uczniów poprzez realizację konkretnych programów funkcjonujących w szkole;

- organizowanie i prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- propagowanie tematyki bezpieczeństwa poprzez gazetki, ulotki, kampanie informacyjne, uroczystości, konkursy, filmy, gadżety;
- gry i zabawy terenowe z elementami ćwiczeń niezbędnych do prawidłowego uczestnictwa w ruchu drogowym;
- prelekcje przedstawicieli Policji na temat bezpieczeństwa.
- pedagogizacja rodziców przy współpracy ze specjalistami z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki.

1. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności interpersonalnych.

- organizowanie przez wychowawców zabaw integracyjnych ułatwiających wzajemne poznanie się uczniów,
- ustalenie / wypracowanie wspólnych reguł i zasad ułatwiających naukę i zabawę w zespole klasowym (stworzenie kontraktu nauczyciel-uczeń),
- tworzenie listy emocji (podział na łatwe i trudne, pogadanki, scenki dramatowe), odgadywanie emocji z rysunków twarzy, odgrywanie stanów emocjonalnych (kalambury),
- przedstawienie swoich mocnych stron w formie autoprezentacji, zapisanie przez każdego ucznia zalet kolegów i koleżanek na kartce przyklepionej do pleców,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów sprawiających trudności wychowawcze (przez pedagoga i psychologa szkolnego).

2. Rozwijanie asertywności.

- przeprowadzenie pogadanki przez pedagoga nt. "Co to jest asertywne zachowanie? Jak być asertywnym, a jednocześnie nie egoistycznym, uległym?"
- przygotowanie scenek dramatycznych z trzema zakończeniami sytuacji konfliktowej (agresywne, uległe i asertywne), omówienie konsekwencji (zalety i wady) każdego zakończenia,
- przygotowanie materiałów o asertywności do wykorzystania dla nauczycieli (przez pedagoga i psychologa szkolnego).

3. Bezpieczne przerwy.

- opracowanie procedur i przestrzeganie zasad zachowania się podczas przerw (zapoznanie dzieci ze szkolnym regulaminem zachowania się na przerwach, poinformowanie o stosowaniu przez nauczycieli dyżurujących i pracowników szkoły czerwonej kartki dla naruszających regulamin),
- zainstalowanie telewizora na jednym z korytarzy, wyświetlanie krótkich filmów animowanych takich

jak: Reksio, Bolek i Lolek, Krecik, Zaczarowany ołówek, itp.,

- organizowanie dzieciom czasu wolnego na przerwach poprzez udostępnianie gier i zabaw logicznych na korytarzu,
- prowadzenie gimnastyki w czasie przerw przez nauczycieli,
- wyznaczenie przestrzeni na korytarzu i na boku na zabawy ruchowe (np. grę w klasy, itp.).

4. Zdrowe odżywianie.

- organizowanie pogadek i lekcji nt. zdrowego odżywiania,
- przygotowanie zdrowych posiłków w szkole (kanapki, sałatki, desery),
- przekazanie wiedzy na temat składników odżywczych znajdujących się w żywności, tworzenie „piramidy zdrowego żywienia” (plakaty), poznanie tabel wartości kalorycznych (układanie przykładowych jadłospisów na drugie śniadania i obiady szkolne), opracowanie przez uczniów zasad zdrowego żywienia,
- przygotowanie do świadomego wyboru zdrowej żywności w sklepie szkolnym, właściwego odbioru reklam produktów spożywczych, zwrócenie uwagi na skład produktów i termin ważności do spożycia (wycieczka do sklepu),
- zapoznanie z prawami konsumenta, ze skutkami niewłaściwego odżywiania oraz chorobami będącymi jego konsekwencją (spotkanie z dietetykiem, zachęcanie do gimnastyki, udział w ćwiczeniach w wodzie w szkolnym basenie),
- udział szkoły w akcji „Szklanka mleka”,
- udział szkoły w programie unijnym „Owoce w szkole”.

5. Niebezpieczeństwa związane z używkami.

- prowadzenie prelekcji, prezentacja filmów przestrzegających przed używkami,
- wykonanie ulotek nt. „Nie pal przy mnie, proszę”, które dzieci zabierają ze sobą do domu i pokazują osobie palącej,
- wykonanie i rozdanie sprzedawcom okolicznych sklepów informacji przypominającej o zobowiązaniu niesprzedawania alkoholu i papierosów osobom niepełnoletnim.

6. Bezpieczeństwo zdrowotne.

- prowadzenie prelekcji przez pielęgniarkę lub wychowawców na temat: wszawicy, świerzbu (przegląd w gabinecie pielęgniarki), higieny w szkole,

- stworzenie miejsc na książki w każdej sali (w ramach akcji „Lekki tornister”).

7. Zagrożenia z Internetu.

- umieszczenie na korytarzu gazetki dotyczącej zagrożeń,

- przeprowadzenie pogadanek w klasach III- VI nt. rozmów na czatach z nieznajomymi i niebezpieczeństwa wysyłania swoich zdjęć na różnego rodzaju portale,

- udostępnienie na szkolnej stronie internetowej linków dotyczących bezpiecznego posługiwania się Internetem (sieciaki.pl, necio.pl),

- obchody Dnia Bezpiecznego Internetu,

- zorganizowanie prelekcji dla rodziców przygotowanej przez policjanta nt. cyberprzemocy (podziemnego internetu, zabezpieczeniach haseł dostępu, niebezpieczeństwa związanego z grami).

8. Kontakty z nieznajomymi, sytuacje trudne w szkole i poza nią.

- wdrażanie opracowanych procedur interwencyjnych (na wypadek kradzieży, bójki, wymuszenia, agresji i przemocy),

- obchody „Międzynarodowego Dnia bez Przemocy” (pogadanki nt. groomingu, stalkingu).

- tworzenie listy możliwych trudnych sytuacji w szkole, dyskusja nad sposobami radzenia sobie z nimi,

- tworzenie komiksu przedstawiającego wybraną trudną sytuację w szkole oraz asertywny sposób jej rozwiązania,

- udostępnienie uczniom na korytarzu skrzynki korespondencyjnej „Mój problem” (rozwiązywanie problemów przez pedagoga lub psychologa szkolnego).

9. Zwiększenie bezpieczeństwa związanego z ruchem osób wchodzących do szkoły.

- rozszerzenie zasięgu monitoringu: przy sklepiku i głównym wejściu do szkoły,

- obowiązek wpisu rodziców do księgi wejść i wyjść,

- opracowanie zasad związanych z przyprawdaniem i odbieraniem dzieci, przedstawienie ich rodzicom.

10. Przechodzenie przez jezdnię.

- zorganizowanie prelekcji dla klas I dotyczących bezpiecznego poruszania się po drogach, w ramach akcji „Bezpieczny pierwszak” (akcja z udziałem policjanta),

- prowadzenie ćwiczeń praktycznych w przechodzeniu przez jezdnię, rozdanie odblasków, smyczy i innych gadżetów (akcja z udziałem policjanta),

- wykonanie i rozdawanie ulotek promujących odpowiednie zachowanie na przejściu dla pieszych (akcja z udziałem policjanta),

- realizacja zadań Programu Wychowawczego Szkoły „Jestem uważny, jestem bezpieczny”.

11. Kształtowanie umiejętności przemieszczania się i przebywania w miejscach publicznych.

- projekcja filmu edukacyjnego z serii „Alfred razi”,

- opracowanie procedur i przestrzeganie zasad zachowania się podczas wyjść do placówek kulturalnych i na wycieczki,

- korzystanie z kamizelek odblaskowych dostarczonych przez Policję.

12. Bezpieczeństwo podczas przerw świątecznych, ferii i wakacji.

- uwrażliwianie na zachowanie bezpieczeństwa poprzez audycje radiowęzła szkolnego,

- wykonanie gazetki tematycznej na tablicy Samorządu Uczniowskiego,

- redagowane przez dzieci informacje w dwumiesięcznym piśmie szkolnym „Wilczki morskie”,

- przeprowadzenie prelekcji przez Straż Miejską nt. „Zagrożenia związane z używaniem materiałów pirotechnicznych”.

13. Egzamin na kartę rowerową.

- przygotowanie rad dla rowerzystów (poradniczek),
- przeprowadzenie sprawdzianu przed egzaminem praktycznym,
- egzamin na kartę przeprowadzony w obecności policjanta,
- znakowanie rowerów przez Policję podczas szkolnej imprezy integracyjnej (festyn rodzinny).

14. Bezpieczeństwo przeciwpożarowe.

- przeprowadzenie pogadek na temat zachowania się w czasie pożaru (instruktor bhp lub wychowawcy),
- przeprowadzanie alarmów przeciwpożarowych (instruktor bhp).

15. Znajomość telefonów alarmowych.

- umieszczenie tabliczek z numerami alarmowymi we wszystkich salach,
- organizowanie konkursów w szybkim pisaniu numerów i instytucji do których należą (2 razy w roku).

16. Pomoc poszkodowanym.

- zapoznanie uczniów z czynnościami natychmiastowymi w razie wypadku, rozdanie ulotek informacyjnych,
- prowadzenie zajęć dla uczniów nt. pomocy poszkodowanym w ramach koła ratownictwa IV-VI i koła edukacji zdrowotnej I-III,
- przeprowadzenie ćwiczeń w udzielaniu pierwszej pomocy w klasach 0-VI prowadzone przez szkolnych instruktorów,
- realizacja szkolnego programu dla klas I-III „Ja też potrafię udzielić pierwszej pomocy”.

17. Przyjazne dzieciom parkowanie samochodów wokół szkoły.

- wykonanie i rozdanie ulotek zwracających uwagę na zachowanie bezpieczeństwa wobec dzieci idących i wracających ze szkoły właścicielom samochodów parkujących przy szkole (akcja z udziałem policjanta),
- umieszczenie na ogrodzeniu szkoły baneru: „Kierowco, parkując uważaj na dzieci!”.

18. Kampania informacyjna dla uczniów i rodziców.

- przekazanie na pierwszym zebraniu dla rodziców informatora przedstawiającego ogólne zasady organizacji życia szkoły związane z bezpieczeństwem, takie jak:
  - *korzystanie z szatni,*

- *okres noszenia zmiennego obuwia,*
- *zasady używania własnego telefonu przez uczniów,*
- *zasady przyprawdzania i odbierania dzieci przez rodziców,*
- *zasady związane z pobytem dzieci w świetlicy,*
- *zasady dla rodziców – kierowców dowożących dzieci własnymi samochodami,*
- *terminy opłat za szkolne obiady,*
- *godziny pracy szkolnej pielęgniarki, pedagoga, psychologa.*
- stworzenie miejsca na gazetkę tematyczną w holu szkoły na temat bezpieczeństwa,
- publikowanie w gazetkach szkolnych materiałów dotyczących m.in.: bezpieczeństwa, profilaktyki, przeciwstawienia się agresji wśród dzieci, zdrowia, itp.
- prezentowanie audycji tematycznych przez szkolny radiowęzeł,
- wzbogacenie szkolnych zbiorów bibliotecznych o filmy edukacyjne związane z bezpieczeństwem np. „Alfred radzi” (we współpracy z Radą Rodziców):
  - *Bądź grzeczny, będziesz bezpieczny.*
  - *Powiedz NIE - nigdzie nie idź.*
  - *Nie wolno kraść.*
  - *Bądź zawsze ostrożny.*
  - *Dobry dotyk – zły dotyk.*
  - *Bądź odważny, nie daj się chuliganom.*
  - *Powiedz NIE rasizmowi.*
  - *Powiedz NIE nikotynie.*
  - *Uważaj na fajerwerki.*
- debata z udziałem rodziców i nauczycieli „Razem dla dobra naszych dzieci” (wyłonienie zadań do wspólnej realizacji, m.in. w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia).

19. Bezpieczeństwo w domu.

- projekcja filmu „Bezpieczne dziecko” w klasach II-III (szkolne zbiory biblioteczne),
- zorganizowanie konkursu plastyczno-technicznego pt. „Bądź bezpieczny w domu” (plakat, rysunek, komiks, praca w formie znaku drogowego, wiersz lub piosenka przestrzegająca uczniów przed niebezpieczeństwami zagrażającymi w domu, a związanymi z gazem, prądem, wodą, wrzątkiem, schodami, windą, zwierzętami).

Przygotowały:

Ewa Bukowska

Agnieszka Cimochowska

Małgorzata Linek

Agnieszka Sondecka

Bezpieczeństwo w Gimnazjum Nr 7

Rodzice, którzy wysyłają swoje dzieci do gimnazjum są pełni obaw o ich edukację, ale przede wszystkim o bezpieczeństwo. Nasza szkoła może pochwalić się wieloma ciekawymi i skutecznymi przedsięwzięciami, które urozmaicają życie szkolne, jednak głównie pozwalają stworzyć bezpieczną i przyjazną dla wszystkich społeczność.

Jedną z inicjatyw zwiększającą bezpieczeństwo w Gimnazjum Nr 7 są, organizowane zawsze na początku każdego roku szkolnego, Otrzęsiny klas I. Chętni uczniowie starszych klas pod okiem nauczycieli przygotowują scenariusz, oprawę muzyczną i artystyczną imprezy oraz dekorację sali. U nas nigdy nie wieje nudą, gdyż co roku wymyślamy nową fabułę np. bajkowy świat czy Dzikie Zachód. Otrzęsiny cieszą się w naszej szkole ogromnym powodzeniem, gdyż są okazją do wyśmienitej zabawy nie tylko „starszaków”, nauczycieli i zaproszonych rodziców, ale przede wszystkim pierwszoklasistów. Impreza integruje całą społeczność szkolną i skutecznie zapobiega zjawisku „fali” w naszej szkole. W czasie Otrzęsin uczniowie starszych klas „wciągają” w szkolną brać młodszych kolegów, pokazując, że wszyscy w szkole stanowią jedną rodzinę, w której każdy może znaleźć swoje miejsce. „Otrząsanie” pierwszaków sprawia, że z ukrycia wychodzą nieśmiali, zakompleksieni i wszyscy, chcąc nie chcąc, ujawniają swoje talenty i umiejętności, które skrupulatnie zostają później wykorzystane w organizacji kolejnych pomysłów. Chętnych do organizowania Otrzęsin w kolejnym roku nigdy nie brakuje, a nasi absolwenci, chętnie odwiedzający nas, wspominają swoje Otrzęsiny z łezką w oku.

Każdego roku nauczyciele biorą udział w organizowanym przez Wojewódzką Komendę Policji Studium Bezpieczeństwa, na którym wzbogacają swoje wiedzę na temat współczesnych zagrożeń cych na nastolatków. Zaangażowanie w ten projekt wiąże się z licznymi działaniami podejmowanymi na terenie szkoły. Są to prelekcje, szkolenia i warsztaty przygotowane dla młodzieży oraz pracowników szkoły. W ostatnim roku szkolnym uwagę skupiliśmy na profilaktyce uzależnień, ponieważ jest to problem, który dotyka coraz więcej młodzieży a wiąże się z brakiem akceptacji samego siebie. W programie profilaktycznym wykorzystaliśmy motyw życia jako spektaklu teatralnego oraz człowieka jako marionetki w rękach nałogu. Wszystkie działanie

odbywały się pod hasłem **ZAGRAJ SIEBIE - DOPÓKI MASZ WYBÓR**. Uczniowie wszystkich klas przygotowali w ulotki i plakaty na temat szkodliwości używek, przygotowane prace mogliśmy oglądać na korytarzach naszej szkoły. Odbył się konkurs na fraszkę profilaktyczną. Przygotowane zostały trzy przedstawienia, dzięki którym uczniowie mogli zobaczyć, jakie konsekwencje niosą za sobą różne uzależnienia. Swoje działania połączyliśmy także z Międzynarodowym Dniem Teatru, podczas którego uczniowie samodzielnie przygotowali etudy, dotyczące problemu różnorodnych nałogów w świecie młodzieży. W nasze akcje bardzo chętnie włączają się Rada Rodziców oraz Rada Osiedla, które wsparły nas także w tych działaniach i przygotowały dla naszych uczniów zdrowy poczęstunek oraz wspólne „zumbowanie”, w ramach akcji Zdrowo zastąp nałóg. Całoroczne działania podsumowujemy w finale, który odbył się w tym roku w szkolnym eko-ogrodzie. Uczniowie oraz zaproszeni goście mogli obejrzeć przygotowane przedstawienia i zwycięskie etudy a laureaci konkursów profilaktycznych odebrali nagrody. Wszystkiemu towarzyszyły tańce, muzyka i zdrowy poczęstunek. Każdego roku jest to prawdziwe święto w naszym gimnazjum.

Wszelkie nasze integrujące i uświadamiające działania, zwiększają nie tylko poczucie bezpieczeństwa uczniów, ale także przyczyniają się do odnoszenia przez nich sukcesów na gruncie profilaktyki. **W ubiegłym roku szkolnym Gimnazjum nr 7 zajęło I miejsce w konkursie, organizowanym przez Komendę Miejską Policji – Nietelni Paragraf – i otrzymało zaszczytny tytuł Odpowiedzialnej Szkoły.** Kilka lat wcześniej w konkursie, organizowanym przez Komendę Wojewódzką Policji uzyskaliśmy tytuł Bezpiecznej Szkoły. Staramy się każdego roku wprowadzać coraz ciekawsze pomysły, ponieważ widzimy efekty naszych przedsięwzięć. Uczniowie naszej szkoły zdecydowanie mówią, że czują się w niej bezpiecznie.

Halina Koźluk
Sylwia Gumowska - Rak

Szkoła Podstawowa Nr 68 w Szczecinie

ODBLASKOWE BUTY

W Szkole Podstawowej nr 68, odbyła się impreza „*Odblaskowe buty*” zrealizowana w ramach projektu edukacyjnego „*Bądź widoczny, bądź bezpieczny*”. Udział w niej wzięli uczniowie, rodzice,

nauczyciele oraz zaproszeni goście: **Piotr Jania** – Radny Rady Miasta Szczecin – Wiceprzewodniczący Komisji ds. Bezpieczeństwa Publicznego i Samorządności, **Grzegorz Janowski** – Inspektor Wydziału Oświaty, **Anna Gawel** – aspirant Wydziału Ruchu Drogowego, **Magdalena Woźniak** – kierownik Referatu Profilaktyki Straży Miejskiej, **Adam Janowski** – dzielnicowy Komisariatu Szczecin–Pogodno, **Bolesław Kornas** – dzielnicowy Komisariatu Szczecin–Pogodno, **Maria Niewęglowska** – Broker Ubezpieczeniowy, **Maria Jolanta Mysliwiec** – przewodnicząca Rady Osiedla Arkońskie-Niemierzyn, **Arkadiusz Kuzio** – dyrektor Akademii Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, **Michał Matecki** – dyrektor firmy EMBUD – fundator odblaskowych pasków.

Celem imprezy było wspieranie bezpieczeństwa dzieci wszędzie tam, gdzie są one uczestnikami ruchu drogowego, natomiast kluczowym elementem akcji – popularyzacja wiedzy na temat konieczności noszenia elementów odblaskowych, które sprawiają, że każdy z nas jest lepiej widoczny na drodze.

Pan Arkadiusz Kuzio dyrektor Akademii Bezpieczeństwa Drogowego, przedstawił prezentację multimedialną „*Bądź widoczny, bądź bezpieczny*”, podkreślając różnicę poruszania się po drodze bez pasków oraz z paskami odblaskowymi.

Po części artystycznej w wykonaniu uczniów klas trzecich, odbyło się wręczenie nagród w ramach

szkolnego konkursu „*Bądź widoczny, bądź bezpieczny*”.

Fundatorem tych ciekawych, edukacyjnych niespodzianek był **Urząd Miasta Szczecin – Wydział Oświaty** oraz **Rada Osiedla Arkońskie-Niemierzyn**.

W dalszej części imprezy Panowie Michał Matecki oraz Arkadiusz Kuzio zademonstrowali sposób ich przyklejania.

Z naklejonymi paskami oraz kamizelkami odblaskowymi, uczniowie sami mogli się przekonać o swojej widoczności wychodząc na boisko szkolne, gdzie mogli ogrzać się przy ognisku, piekąc smaczną kielbaszkę oraz zwiędzając sprzęt policyjny i wóz strażacki.

Podsumowaniem projektu było nakręcenie filmu z udziałem dzieci. W pierwszej części dzieci nie miały odblasków na butach i nie były widoczne dla pojazdów, w drugiej zaś wystąpiły z przyklejonymi już paskami na butach i były doskonale widoczne.

Film ten zostanie wykorzystany w dalszych działaniach na rzecz bezpieczeństwa.

Panowie Arkadiusz Kuzio i Michał Matecki ogłosili również konkurs plastyczny „*Odblaskowy Jacek*” upamiętniający pomysłodawcę projektu Jacka Poka.

Cel projektu został zrealizowany. Dzieci na pewno dużo zapamiętały z tego spotkania. Już wiedzą, jak ważne dla bezpieczeństwa na drodze jest bycie widocznym, zwłaszcza w porze jesiennej, gdzie coraz wcześniej zapada zmrok. Co ważne – można poprawić swoje bezpieczeństwo w bardzo tani i prosty sposób – naklejając paski odblaskowe na buty, czy też nosząc ubrania z innymi elementami odblaskowymi.

W tym roku szkolnym odbędzie się druga edycja projektu „Bądź widoczny, bądź bezpieczny”.

Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Mariusza
Zaruskiego w Szczecinie

„Być bezpiecznym, to znaczy skutecznym”

„Być bezpiecznym, to znaczy skutecznym” tak rozpoczynamy cykliczne odbywające się działania w zakresie bezpieczeństwa i bezpiecznych zachowań w naszej szkole. Pracujemy nad:

1. Tworzeniem sytuacji sprzyjających przestrzeganiu obowiązujących norm i postaw.
2. Zwiększeniem bezpieczeństwa uczniów w szkole, w czasie drogi do szkoły i do domu.
3. Zwiększeniem stopnia świadomości uczniów w zakresie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych.
4. Poprawą bezpieczeństwa uczniów w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych.

I. Do działań z zakresu bezpieczeństwa, które realizujemy należą:

1. Przystąpienie do konkursu „Bezpieczna Szkoła” w roku szkolnym 2014/2014. Rok szkolny 2013/2014- certyfikat Bezpiecznej Szkoły
2. Konkurs plastyczny „Chcemy być bezpieczni w domu, szkole, na ulicy”
3. Alarm przeciwpożarowy.
4. Pokazy Jednostki Miejskiej Straży Pożarnej: pokaz gaśniczy, oglądanie specjalistycznego sprzętu gaśniczego i ratowniczego w wozach bojowych.
5. Realizacja scenariusza zajęć „Bezpieczni na drogach”.
6. Nauka udzielania pierwszej pomocy i pomocy przedmedycznej kl.I, III, VI.
7. „Pierwszaki na start” – turniej rekreacyjno sportowy
8. Prelekcja policjantów z V komisariatu w Dąbiu oraz Straży Miejskiej na temat: „Bezpieczna

droga do szkoły”, „Kompedium karno-prawne, odpowiedzialność ucznia”, „Strzeż się nieznajomych”.

9. „Bezpieczny Pierwszak” – praktyczna nauka poruszania się po drogach. Zajęcia z policjantem.

10. Zachowanie spokoju i „trzeźwego umysłu” w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

11. Szkolny System Interwencji w sytuacjach kryzysowych – reagowanie adekwatnie do zaistniałych sytuacji.

12. Wypracowany system ochrony zewnętrznej: system kamer, księga wejść i wyjść.

13. Integracja zespołów klasowych I i II etapu edukacyjnego – „Bal Jesieni”.

14. Mój młodszy kolega/koleżanka – projekt działań opiekuńczych (wspólne śniadania, zabawy, opieka w czasie wolnym ze strony uczniów klas VI wobec pierwszoklasistów).

15. „Wiemy lepiej niż rodzice, jak przechodzić przez ulicę” – konkurs wiedzy o bezpieczeństwie dla przedszkolaków.

16. Turniej Zdrowotny Przedszkolaków – poświęcony zdrowemu odżywianiu, bezpieczeństwu zabaw i właściwemu zachowaniu się w szkole, w domu, poza domem.

17. Kontynuacja udziału programu „Przyjaciele Zippiego” dla dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz zgłoszenie do udziału w programie uczniów klas I.

18. Zadaniowo- rekreacyjna działalność świetlicy szkolnej: podział wychowanków świetlicy na grupy wiekowe, pobyt uczniów w osobnych salach, zajęcia tematyczne dla dzieci z różnych grup wiekowych.

19. Udział w Turnieju Bezpieczeństwa o Ruchu Drogowym - I miejsce w eliminacjach miejskich oraz VI w wojewódzkich.

20. Ruch prawostronny – oznaczenie schodów na klatkach schodowych strzałkami w kolorze żółtym wskazującymi kierunek ruchu.

21. Egzamin na kartę rowerową.

Do naszej szkoły uczęszcza 405 uczniów. Budynek liczy już 100 lat. Nikt tu nie jest anonimowy. Drzwi szkoły są zamknięte, każdy wchodzący i wychodzący wpisuje się w księgę wejść i wyjść. Uczniowie klas I-III i oddziałów przedszkolnych są pod opieką nauczycieli wychowawców oraz nauczycieli świetlicy od momentu wejścia do szkoły do zakończenia zajęć. Dzięki Szkolnemu Systemowi Interwencji reagujemy na wszystkie przejawy negatywnych zachowań, zdarzeń, sytuacji. System znany jest nauczycielom, rodzicom oraz uczniom. Dzięki niemu na „sytuacje trudne” mamy rozwiązania w postaci procedur dla uczniów. Jesteśmy w trakcie remontu boiska, na które czekamy od kilku lat. Zakończenie inwestycji pozwoli na rozszerzenie działań w zakresie bezpiecznego spędzania czasu wolnego oraz poprawi kondycję uczniów oraz ich integrację rówieśniczą. W celu wyeliminowania zewnętrznych, niezależnych czynników podjęliśmy starania w zakresie dostosowania klatek schodowych do przepisów bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Dla poprawy warunków sanitarnych i bezpieczeństwa dzieci młodszych w związku z obniżeniem wieku szkolnego zakupiliśmy szafki dla każdego dziecka. Nasza szkoła jest wielopokoleniowa, więc tym większą radością dzielimy się, kiedy do szkoły dziecko odprowadzają rodzice, krewni, dziadkowie uczniów, którzy uczęszczali do tej szkoły.

W związku z problemem słabej komunikacji rówieśniczej, zbyt małej aktywności w zgłaszaniu problemów przez uczniów, organizowane są na terenie szkoły zajęcia dodatkowe wspierające, integracyjno-adaptacyjne, socjoterapeutyczne. Natomiast w pełni przydatne byłoby stanowisko psychologa.

II. Projekt „Złota klasa” – edycja II

Cele :

- propagowanie pozytywnych postaw uczniów;
- dbałość o bezpieczeństwo i przestrzeganie zasad
- kształtowanie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej, klasowej, szkolnej
- rozwijanie umiejętności współdziałania i odpowiedzialności za podjęte decyzje
- osiąganie przez uczniów lepszych wyników w nauce;
- wywiązywanie się z obowiązku szkolnego;
- aktywny udział w życiu szkoły i poza nią.

1. W konkursie biorą udział wszystkie klasy I-III oraz IV-VI Szkoły Podstawowej Nr 23 w Szczecinie

zgodnie z Planem działań wychowawczych i działań profilaktycznych.

2. Konkurs trwa od X-V

3. Konkurs polega na zdobywaniu punktów za poszczególne zadania.

4. Na wynik klasy składa się praca wszystkich uczniów.

5. W celu przeprowadzenia konkursu oraz kontroli prawidłowego jego przebiegu powołana jest specjalna komisja (zespół wychowawczy, opiekun samorządu uczniowskiego, osoby odpowiedzialne za poszczególne akcje), która analizuje poszczególne zadania co 2 miesiące.

6. Zespół klasowy (I-III oraz IV-VI), który zdobędzie najwyższą liczbę punktów zdobędzie zaszczytne miano „Złota klasa”, za drugie miejsce miano „Srebrnej klasy”, a za trzecie miejsce miano „Brązowej klasy”.

Sześć zwyciężskich klas otrzymuje atrakcyjne nagrody

III. „Mali ratownicy - program profilaktyczny dla uczniów klas I”

I. Cele programu:

Główne cele kształcenia:

- kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną;
- wyrabianie czujności wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego;
- stwarzanie warunków do rozwijania samodzielności, obowiązkowości oraz podejmowania odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie.

II. Realizowane treści w klasie I.

1. Wzywanie pomocy na miejsce wypadku,
2. Ocena stanu poszkodowanego
3. Pozycja boczna ustalona
4. Apteczka Małego ratownika
5. Resuscytacja krążeniowo – oddechowa
6. Opatrywanie ran

Inicjatywy profilaktyczne wpływające na bezpieczeństwo

Rok szkolny 2013/14 był rokiem realizacji programu „Bezpieczna szkoła”. W naszej szkole – **Centrum Edukacji Ogrodniczej** – podejmowaliśmy wiele działań, związanych z szeroko rozumianą poprawą bezpieczeństwa oraz szereg inicjatyw profilaktycznych.

Już na początku roku szkolnego uczniowie klas I uczestniczyli w spotkaniach z funkcjonariuszami Straży Miejskiej oraz Policji. Tematem tych wykładów było bezpieczeństwo osób niepełnoletnich oraz zapobieganie demoralizacji. Takie spotkanie odbyło się również dla rodziców pierwszoklasistów. Była to także dla nas – nauczycieli – okazja do poznania i przypomnienia aspektów prawnych, dotyczących różnych (zwłaszcza destrukcyjnych) zachowań młodzieży.

Kolejną inicjatywą były zajęcia z terapeutkami pracującymi w MONARZE i warsztaty dla dwóch klas nt. „*Bądź sobą bez chemicznych sporników*”. Były one poświęcone analizie zachowań, związanych z przyjmowaniem środków odurzających. Dodatkowo uczniowie poznawali sposoby zachowań asertywnych w przykładowych sytuacjach. Te drugie umiejętności są istotne w świecie, w którym młodzi ludzie często ulegają namowom.

Dużym zainteresowaniem młodzieży cieszyły się zajęcia, dotyczące odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo komunikacyjne i innych uczestników ruchu drogowego. Aktywny udział w warsztatach „*Wpływ alkoholu i środków podobnie działających do alkoholu na prowadzenie pojazdów*”, prowadzonych przez **Marcina Boguckiego**, pozwolił uczestnikom zrozumieć, w jaki sposób możemy tracić koncentrację, gdy próbujemy prowadzić pojazdy pod wpływem środków odurzających. Każdy z uczniów, przy pomocy specjalnych okularów, mógł sprawdzić, w jaki sposób człowiek – pod wpływem alkoholu – traci orientację przestrzenną, która wpływa na bezpieczne kierowanie pojazdem. Prowadzący przedstawił dane, dotyczące wypadków komunikacyjnych. Uczestnicy zajęć zgodnie przyznawali, że takie spotkanie wiele im uświadomiło. Sprawa bezpieczeństwa drogowego dotyczy nas wszystkich. Dlatego istotne jest, by każdy – kto widzi, że ktoś pod wpływem alkoholu chce prowadzić – natychmiast zareagował!

Bardzo ważnym działaniem – związanym z bezpieczeństwem – był udział wszystkich uczniów i nauczycieli w projekcie „*Błękitny Patrol i 112*” prowadzonym przez pracowników Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej nie-

jednokrotnie może zmniejszyć skutki nieszczęśliwych wypadków, a nawet – uratować komuś życie! Dlatego postanowiliśmy przypomnieć sobie jak należy zachować się w sytuacji, kiedy jesteśmy świadkami zajścia z udziałem poszkodowanych. I tak – dwukrotnie 15 listopada i 3 grudnia 2013 roku w naszej szkole gościli ratownicy z Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Zachodniopomorskiego. Pierwszego dnia w szkoleniu uczestniczyli nauczyciele, drugiego zaś w zajęciach – realizowanych w ramach wspomnianego projektu – umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zdobywali uczniowie. Mieliśmy okazję przypomnieć sobie rodzaje obrażeń i sposoby zaopatrywania poszkodowanych, a przede wszystkim – utrwalić podstawowe czynności, jakie należy wykonać udzielając pomocy. Trenowaliśmy pod okiem doświadczonych wykładowców, którzy dzielili się swoją fachową wiedzą oraz niebywałym doświadczeniem. Wszyscy aktywnie wykonywali

polecenia instruktorów, nabywając umiejętności, które kiedyś – być może – uratują komuś życie!

Inną formą realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa było uczestniczenie w programie edukacyjnym Państwowej Inspekcji Pracy pt. „*Kultura bezpieczeństwa*”. Celem programu było podniesienie wśród młodzieży szkolnej i akademickiej poziomu wiedzy, dotyczącej prawa pracy, kształtowanie świadomości zagrożień występujących w środowisku pracy oraz popularyzacja podstawowych przepisów, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. W projekcie przewidziano przeprowadzenie lekcji tematycznych oraz udział w spotkaniu podsumowującym udział szkół w programie. W trakcie wspomnianego spotkania odbyły się pokazy i warsztaty z zakresu użytkowania środków ochrony indywidualnej, zasad udzielania pierwszej pomocy, zapobiegania powstawania dolegliwości układu mięśniowo-szkieletowego i powikłaniem układu oddechowego

Wymienione działania są jedynie przykładem na to, że sprawy związane z bezpieczeństwem uczniów, są dla nas, nauczycieli i dyrekcji, bardzo istotną kwestią. Staramy się również, aby nasi podopieczni rozumieli to. Jak wszyscy bowiem dobrze wiemy – lepiej zapobiegać niż później mierzyć się z konsekwencjami nieprzemysłanych zachowań.

*Informacje zebrała i przygotowała –
Dorota Jasiejkó
– pedagóg szkolny*

Jak Jak to robią w SP Nr 1?

„Bezpieczna Jedyńka”

Wychowanie to obok edukacji najważniejszy obszar pracy szkoły. Szczególnego znaczenia nabiera ten fakt w odniesieniu do naszej szkoły. Z analizy środowiska wychowawczego uczniów wynika, że ich rodziny borykają się z wieloma problemami. Składają się na to trudne warunki mieszkaniowe, niski status materialny, bezrobocie. Część rodzin ma zaburzoną strukturę. Trudno liczyć w takiej sytuacji na to, że proces wychowania dzieci będzie przebiegał prawidłowo. Staramy się więc, w jak największym stopniu rekompensować dzieciom to, czego nie jest w stanie zapewnić im rodzina. Uzupełniamy lub wręcz zastępujemy jej funkcje w sferze wychowawczej. Jednym z ważniejszych dla nas zagadnień w tej dziedzinie jest szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów.

Wiele mówi się o bezpieczeństwie dzieci, podejmuje się też wiele działań aby ustrzec je przed niebezpieczeństwami, na które są często narażone. Pracują nad tym władze państwowe, szkoły, rodzice. Wciąż jednak opinia publiczna wstrząsana jest doniesieniami o tragedii jaka dotknęła kolejne dziecko. Okazuje się więc, że nad tym zagadnieniem należy pracować, a żadne działania, choćby wielokrotnie powtarzane, nie są pozbawione sensu. Wykształcenie pewnych nawyków, nabycie umiejętności, uwrażliwienie, wzbudzenie czujności dziecka w pewnych sytuacjach wymaga ciągłej, systematycznej pracy, wzbogacanej o nowe elementy, prowadzonej różnymi metodami. Każdy dzień pracy w szkole upewnia nas w tym, że pomimo podejmowania wielu działań wynikających z realizacji Planu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki, nasi uczniowie czasami wikłają się w niebezpieczne sytuacje. Są czasami ofiarami lub sprawcami różnych zająć, zarówno na terenie, szkoły jak i poza nią. Nie sposób zaplanować w wymienionych programach realizację wszystkich tematów dotyczących tego zagadnienia a te, które są zaplanowane realizujemy w 3-letnim cyklu. W niektórych sytuacjach, w przypadku określonej grupy dzieci, zasygnalizowane tylko wcześniej, muszą być uzupełnione o nowe elementy, a podejmowane przez szkołę działania muszą być zintensyfikowane.

Nasza szkoła leży w centrum Szczecina, w bardzo ruchliwym miejscu w zbiegu ulic Jagiellońskiej i Piastów. Zdecydowana większość dzieci pokonuje drogę do szkoły samodzielnie. Od lat podejmujemy więc wiele działań mających na celu zapewnienie dzie-

ciom bezpieczeństwa w drodze do szkoły. Jednym z nich, cyklicznie organizowanym jest akcja „**Bezpieczna Jedyńka**”. Zaangażowana w nią jest cała społeczność szkolna: uczniowie, nauczyciele, rodzice. Akcja skierowana jest głównie do uczniów klas 0-III ale biorą w niej udział również starsi uczniowie. Zdecydowaną większość działań w ramach przedsięwzięcia realizujemy w dwóch pierwszych miesiącach nauki, kiedy dzieci „uczą się” lub „przypominają” sobie drogę do szkoły. Część zadań realizujemy sami, inne przy współpracy z I Komendą Policji, Komendą Ruchu Drogowego i Strażą Miejską. We wszystkich klasach przeprowadzane są wtedy pogadanki, odbywają się zajęcia tematyczne. Klasy pierwsze biorą udział w programie „**Gryfuś**” realizowanym przez policję. Czasami przebiegał on w formie festynu, który organizowaliśmy na boisku szkolnym i na który zapraszaliśmy sąsiednie szkoły. Wrzesień i październik to miesiące, w których uczniowie uczą się znaków drogowych, poznają te, które

znajdują się w pobliżu szkoły, ćwiczą z wychowawcami bezpieczne przechodzenie przez jezdnię w okolicach szkoły. Na lekcjach w-f-u biorą udział w zabawach tematycznych utrwalających nabytą wiedzę i umiejętności. Wielokrotnie, różnymi sposobami nauczyciele sprawdzają czy uczniowie opanowali 5 zasad przejścia przez jezdnię. Ćwiczymy też schodzenie drogą ewakuacyjną i bezpieczne dotarcie na boisko szkolne. Naszą pracę uatrakcyjniają zajęcia z zaproszonymi gośćmi. Oprócz programu „**Gryfuś**” realizujemy z policją program „**Bezpieczny Pierwszak**”, wspiera nas Komenda Ruchu Drogowego przeprowadzając z maluchami kolejne ciekawe zajęcia. Funkcjonariusze Straży Miejskiej uwrażliwiają dzieci nie tylko na niebezpieczeństwa związane z poruszaniem się w ruchu drogowym, ale realizując zajęcia pt. „**Obcy**” uczą bezpiecznych zachowań w kontaktach z nieznanymi dzieciom osobami. Kolejną „niespodzianką” na jaką może natknąć się dziecko w drodze do szkoły są zwierzęta. Nasi uczniowie

oglądają filmy edukacyjne, dyskutują i uczestniczą w zajęciach z udziałem psów. Każde dziecko potrafi dzięki temu odpowiednio zareagować i przyjąć właściwą postawę w kontakcie z nieznanym psem. Od dwóch lat poszerzamy naszą współpracę o kontakty z Zakładem Linii Kolejowych i funkcjonariuszami SOK. Dzięki zajęciom pt. „**Bezpieczny przejazd-zatrzymaj się i żyj!**” nasi uczniowie potrafią bezpiecznie zachowywać się w okolicach przejazdów kolejowych, na dworcach i podczas podróży pociągami.

Część zadań akcji „Bezpieczna Jedynka” realizowana jest przez cały rok szkolny ale jej zasadniczą część podsumowana jest pod koniec października działaniami o charakterze artystycznym: literacko-plastyczno-technicznymi. Uczniowie klas 0-III biorą indywidualnie lub grupowo udział w konkursach na rymowane wiersze o bezpieczeństwie, wykonują ilustracje, plakaty, makiety, które eksponowane są na wystawie w holu szkoły. Zdobytą przez dwa miesiące wiedzę i umiejętności sprawdzają biorąc też udział w konkursie „**Bezpiecznych zasad sto-zapamiętaj to!**”.

Nie zapominamy też o starszych uczniach. Przygotowujemy ich do egzaminu na Kartę rowerową. Przy współpracy z Fundacją „Razem Bezpieczniej” urządzaliśmy na boisku szkolnym „**Miasteczko rowerowe**” aby uczniowie nauczyli się bezpiecznie poruszać w ruchu drogowym w roli rowerzystów. Wyposażaliśmy ich też w odblaski zwiększające poziom ich bezpieczeństwa podczas jazdy na rowerze o zmroku.

Rodzicom podczas spotkania w ramach pedagogizacji przybliżaliśmy wraz z policją temat „**Zagrożenia wynikające z niewłaściwego poruszania się w ruchu drogowym pieszych i zmotoryzowanych**”. Chcieliśmy tym sposobem uzmysłowić rodzicom ich rolę w dbaniu o bezpieczeństwo dzieci.

Kolejnym tematem, którym zajęliśmy się szerzej w ubiegłym roku szkolnym była „**Cyberprzemoc**”. Podsunęły go nam incydenty mające miejsce na terenie szkoły z wykorzystaniem przez uczniów telefonów komórkowych i uwagi zgłaszane przez rodziców dotyczące niewłaściwego korzystania przez dzieci z Internetu w domu. Po interwencjach i rozmowach z zainteresowanymi uczniami i ich rodzicami podjęliśmy systemowe działania. Wprowadziliśmy zmiany w Regulaminie Szkoły jasno określając w jakich sytuacjach uczniowie mogą korzystać z telefonów komórkowych na terenie szkoły i co grozi za złamanie ustalonych zasad. Informacje o tym zostały przekazane wszystkim uczniom i rodzicom podczas zebrań. Korzystając z pomocy Straży Miejskiej przeprowadziliśmy w klasach starszych zajęcia na temat „Cyberprzemocy”. Do tematu wracali podczas zajęć nauczyciele informatyki i pedagog szkolny. O

tym, jak wiele niebezpieczeństw niesie za sobą niekontrolowane przez rodziców korzystanie przez dzieci z Internetu, informowaliśmy rodziców podczas ich pegagogizacji w trakcie zebrań, przeprowadzonej z udziałem funkcjonariuszki Wojewódzkiej Komendy Policji. Nasze działania przyniosły oczekiwane efekty. Na terenie szkoły uczniowie we właściwy sposób korzystają z telefonów komórkowych. Przestały także do nas docierać sygnały o niezgodnym z prawem korzystaniem przez uczniów z Internetu w domu. Przeprowadzona po pewnym czasie przez pedagoga ankieta wśród uczniów klas IV-VI, potwierdziła, że podjęte szybko działania i objęcie nimi także rodziców sprawiły, że uczniowie w bezpieczny sposób korzystają z komputerów w domu. Są świadomi zagrożeń i konsekwencji wynikających z łamania określonych zasad.

Opisane powyżej dwa przedsięwzięcia, to tylko fragment działań jakie podejmujemy w celu zadbania o bezpieczeństwo uczniów. Dbamy o to, aby dzieci w każdym miejscu i sytuacji umiały przestrzegać zasad bezpieczeństwa - w domu, w miejscu wypoczynku, w budynku szkoły czy na podwórku. Organizujemy więc co roku akcje: „**Bezpieczne wakacje**”, „**Bezpieczne ferie**”, „**Bezpieczne posługiwanie się środkami pirotechnicznymi**”, „**Jestem bezpieczny nad wodą**”. Uczymy rozpoznawania i zachowania środków ostrożności w zetknięciu z substancjami trującymi. Podczas warsztatów uczymy udzielania pierwszej pomocy przy omdleniach, krwotoku, skaleczeniu, oparzeniu, uświadamiamy zagrożenia wynikające z charakterystycznych pór roku i z posługiwanie się prądem. Prowadzimy **koło „Bezpieczny uczeń”**.

Bez zrozumienia samego siebie i innych ludzi, swoich lęków, emocji wywołanych różnymi sytuacjami w szkole, w domu i w kontaktach z rówieśnikami czyli bez bezpieczeństwa psychicznego, trudno zadbać o swoje bezpieczeństwo fizyczne. Z tego też powodu zajęcia dotyczące sytuacji konfliktowych czy zagrażających zdrowiu i życiu, jakie mogą mieć miejsce na terenie szkoły i poza nią poprzedzamy omówieniem tematów związanych z życiem emo-

cjonalnym i społecznym uczniów. Chcemy aby nasi uczniowie zrozumieli nie tylko samych siebie, ale aby potrafili „odczytywać” uczucia i intencje innych ludzi bez pochopnego ich osądzania. Aby umieli też w określonych sytuacjach zachowywać się asertywnie. Dbają o to wychowawcy realizując na godzinach wychowawczych określone tematy i osoby realizujące w kl. I-VI programy profilaktyczne np. „Spójrz inaczej”, prowadzące ART i zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym.

Praca z uczniami nie przyniesie oczekiwanych efektów bez współpracy z rodzicami, a z tym w niektórych klasach mamy problemy. Opiekunom uczniów często brakuje określonej wiedzy i umiejętności, są nieporadni wychowawczo i popełniają wiele błędów. Spotykając się z nimi podczas zebrań, przekazujemy im więc tę wiedzę, która jest niezbędna do zapewnienia dzieciom poczucia bezpieczeństwa. Mamy też nadzieję, że chociaż w pewnym stopniu przyczyniamy się do ukształtowania przez nich takiej osobowości dzieci, która uchroni je w dalszym życiu przed wieloma niebezpieczeństwami. Tym właśnie celem podyktowane są nasze działania polegające na **systematycznej pedagogizacji rodziców** prowadzonej przez nauczycieli i zapraszanych gości albo poprzez akcje informacyjno-educacyjne przygotowywane w holu szkoły-miejsca najczęściej odwiedzanych przez rodziców. Staramy się też uświadomić rodzicom, jak wielka odpowiedzialność spoczywa na nich z racji posiadania dzieci. To z tego powodu wszyscy rodzice naszych uczniów otrzymali już na początku roku szkolnego materiały nt. „**Obowiązki rodziców w świetle przepisów Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego oraz innych dokumentów**”.

Podejmowane przez nas działania przynoszą dobre efekty. Nasi uczniowie nie są ofiarami wypadków w ruchu drogowym, nie są notowanymi przez policję sprawcami bójek, kradzieży, nie ma wśród nich narkomanów. Wciąż podejmujemy nowe działania w celu podniesienia stanu bezpieczeństwa naszych uczniów, ale borykamy się też z pewnymi problemami. Naszą bolączką jest bezpieczeństwo naszych uczniów na boisku szkolnym-ogólnodostępnym w godzinach popołudniowych i wieczornych i brak skutecznego nadzoru nad nim ze strony służb mundurowych. System monitoringu na terenie szkoły spełnia swoją rolę i pomaga nam w rozwiązywaniu niektórych problemów. Ten na boisku nie jest niestety tak dobry i z pewnością nad tym zagadnieniem będziemy pracować w najbliższej przyszłości.

Teresa Filipka

Szczeciński Program Edukacji Wodnej i Żeglarskiej „Morze przygody – z wiatrem w żaglach”

Zajęcia praktyczne na wodzie rozpoczęte!

Kontynuujemy tradycję wychowania morskiego w Centrum Żeglarskim Pałacu Młodzieży. 8 października dzieci ze SKEM klasy pierwszej A i B pod opieką p. Marzenny Ostrowskiej i Jolanty Pińkowskiej rozpoczęły przygodę na wodzie.

Poznaliśmy obiekty Centrum Żeglarskiego oraz przepisy bezpiecznego poruszania się po przystani, nad wodą i już na łodzi, na wodzie oraz podczas pływania. Poznaliśmy też rodzaje jednostek pływających, na których będziemy zdobywać swoje pierwsze doświadczenia. Zapoznaliśmy się z budową najmniejszego jachtu Optymist i prawidłowej postawy sternika, a także jak ważna jest współpraca w grupie i wzajemna pomoc. Po szkoleniu podstaw żeglowania oraz bezpiecznego zachowania w wodzie i nad wodą ruszyliśmy na zajęcia praktyczne. Popłynęliśmy na DeZecie Gerbera, gdzie obserwowaliśmy jak nasz instruktor ..... świetnie steruje, ustawia żagle odpowiednio do wiatru abyśmy mogli popłynąć tam gdzie chcemy. Następnie już w parach z niepewną miną wsiedliśmy do łódki Optymist i sami mogliśmy nią starować i pomagając sobie pagajami aby płynąć w wyznaczonym kierunku. Pogoda sprzyjała i po niesamowitych doznaniach na wodzie mogliśmy skorzystać z różnych zabaw i gier dydaktycznych dostępnych na terenie Centrum. Gdy zgłodnieliśmy, upiekliśmy sobie kiełbaski na ognisku. Było super!!!

Fotoreportaż na str. 32

Aleksander Doba gościnnie w SP 41

8 października gościliśmy pana Aleksandra Dobę - podróżnika, który jako pierwszy człowiek w historii samotnie przepłynął kajakiem Ocean Atlantycki z kontynentu na kontynent (z Afryki do Ameryki Południowej). Opłynął kajakiem Morze Bałtyckie i Bajkał. Również jako pierwszy opłynął całe polskie wybrzeże z Polic do Elbląga oraz Polskę po przekątnej z Przemysła do Świnoujścia. Jest Brązowym medalistą mistrzostw Polski w kajakarstwie górskim.

Ten wielki człowiek opowiadał nam o swoich wyprawach specjalnie skonstruowanym kajakiem, spotkaniach z rekinami, żółtami, latającymi rybami. Pokazywał filmy i zdjęcia ze swojej ekscytującej podróży.

Po prelekcji uczniowie nie mogli rozstać się z panem Aleksandrem, robili wspólne zdjęcia z podróżnikiem, czekali w kolejce po autograf.

Spotkaniu towarzyszyło czujne oko kamery Telewizji Regionalnej.

Karina Czerechowicz, opiekunka SKEM

Centrum Kształcenia Sportowego
ma powody do dumy

Mamy mistrza i wicemistrzów świata!

Mistrzostwa Świata Pływaków – Ratowników Rescue 2014 w Montpellier we Francji zakończyły się ogromnym sukcesem zawodników Centrum Kształcenia Sportowego przy ul. Rydla 49 w Szczecinie.

W pierwszym tygodniu mistrzostw świata rozgrywane były wyścigi reprezentacji narodowych, w których wzięły udział 34 drużyny m.in. z takich krajów, jak: Japonia, Malezja, Nowa Zelandia, Brazylia, USA, Egipt, Argentyna, Australia, Niemcy, Portugalia, Hiszpania, Kanada, Francja. W drugim tygodniu 96 zespołów zmierzyło się klubowych mistrzostwach świata Rescue 2014.

W mistrzostwach klubowych CKS Szczecin reprezentowała drużyna pod kierunkiem trenera **Sławomira Juskiewicza i Jarosława Gapskiego** w składzie: Tomasz Szwarczewski, Konrad Magdziarz, Aleksander Basowski, Paulina Wojtyś, Nikola Vacek, Kinga Maciupa, Monika Szkołek, Cezary Kępa, Wojciech Kotowski, Szymon Zabawa, Norbert Adamowski, Adam Wojcieszonek, Michał Krajnik, Michał Fronczyk oraz Klaudiusz Matura, Anna Nocoń, Magdalena Skudlik, Aleksandra Spodzieja z WOPR Ruda Śląska i Weronika Ślicznik z MOSiR Lublin.

Adam Wojcieszonek został **MISTRZEM ŚWIATA JUNIORÓW** w konkurencji bieg na 2 km po plaży, a zawodnicy: **Cezary Kępa, Szymon Zabawa, Tomasz Szwarczewski i Klaudiusz Matura** zostali **WICEMISTRZAMI ŚWIATA JUNIORÓW** w sztafecie 4x25 m holowanie manekina i ustanowili nowy rekord Polski juniorów!

Ponadto zawodnicy CKS Szczecin osiągnęli następujące wyniki indywidualne i zespołowe:

Cezary Kępa – IV miejsce na 50 m holowanie manekina (rekord Polski juniorów),

Anna Nocoń – IV miejsce na 100 m ratowanie manekina z pasem oraz w konkurencji na 100 m w płetwach,

Monika Szkołek – VI miejsce na w biegu na 2 km po plaży,

Cezary Kępa, Szymon Zabawa, Klaudiusz Matura i Adam Wojcieszonek – V miejsce w sztafecie 4x50m z przeszkodami,

Szymon Zabawa i Cezary Kępa – IX miejsce w wyścigu na desce,

Paulina Wojtyś, Magdalena Skudlik, Anna Nocoń i Weronika Ślicznik – VII miejsce w sztafecie 4x25m holowanie manekina (rekord Polski juniorek).

Reprezentacja CKS Szczecin zajęła w klasyfikacji generalnej XII miejsce (miejsce VII na pływalni, a miejsce XV na plaży).

Zawodnicy CKS Szczecin świetnie spisali się także w mistrzostwach reprezentacji narodowych. Do kadry Polski powołano na te mistrzostwa ośmioro zawodników CKS: Wojciecha Kotowskiego, Cezarego Kępę, Szymona Zabawę, Michała Fronczyka, Nikolę Vacek, Kingę Maciupę, Monikę Szkołek i Paulinę Wojtyś.

Oto ich wyniki:

Szymon Zabawa, Cezary Kępa z zawodnikami z Lublina: Krzysztofem Rutkowskim i Arkadiuszem Środkiem – IV miejsce w sztafecie 4x50 m z pasem (rekord Polski juniorów: 1:33,71) oraz V miejsce w sztafecie 4x50 m z przeszkodami (rekord Polski juniorów: 1:45,73).

Wojciech Kotowski z Arkadiuszem Kulą, Sebastianem Karczewskim, Adamem Dubielem – VI miejsce w sztafecie 4x25 m holowanie manekina (rekord Polski seniorów: 1:10,17).

Cezary Kępa – VII miejsce na 50 m holowanie manekina (rekord Polski juniorów: 32,94).

W Montpellier oraz na plaży La Grande – Motte we Francji, gdzie zorganizowano mistrzostwa Rescue 2014 zmierzyły się najlepsze drużyny pływaków ratowników z całego świata: 96 zespołów klubowych i 34 reprezentacje narodowe. W kategorii seniorów, juniorów oraz open wystartowało ponad 4 tys. zawodników w konkurencjach rozgrywanych na pływalni, np.: 200 m z przeszkodami, 50 m holowanie manekina, 100 m w płetwach, 100 m ratowanie manekina z pasem, 200 m super ratownik, sztafety: 4x25 m holowanie manekina, 4x50 m z pasem i 4x50 m z przeszkodami oraz w konkurencjach plażowych: wyścig – pływanie, sprint po plaży, bieg na 2 km, wyścig na desce, wyścig ratunkowy z deską, flagi plażowe, oceanman, wyścigi kajaków i akcja ratunkowa z pasem. Mistrzostwom towarzyszyły zawody Masters, IRB, Surfboat, Paddleboard Race LD. Kolejne mistrzostwa świata za dwa lata w Holandii!

Ela Rudzka

– CKS Szczecin, ul. Rydla

Fotoreportaż na str. 31

CKS kształtci mistrzów świata

Zdjęcia: archiwum szkoły

Centrum Żeglarskie w Szczecinie

Przygoda na wodzie

Zdjęcia: Monika Maćkowiak,

